OSMAN EMİN VİLDAN DAUTOVSKA

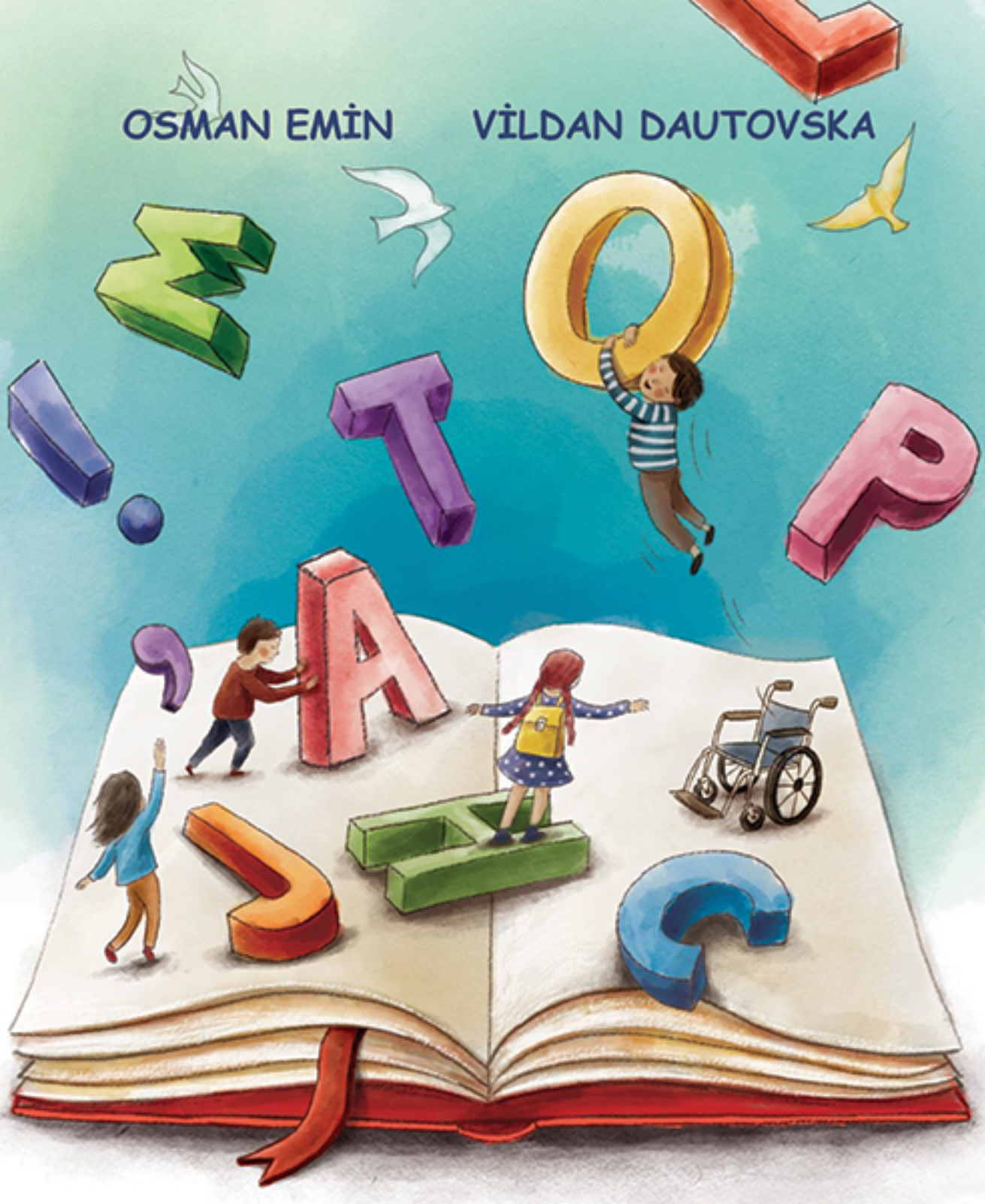

TÜRKÇE 2

İKİNCİ SINIF

OSMAN EMİN VİLDAN DAUTOVSKA

TÜRKÇE

2

OSMAN EMİN VİLDAN DAUTOVSKA

TÜRKÇE

2

Üsküp, 2022

Türkçe 2 |

Yazarlar: Osman Emin ve Vildan Dautovska

İnceleyiciler: Mahmut Çelik
Tülay Ademi
Mualla Miftar

Yayımcı: Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanlığı

"Az.Kiril ve Metodiy" Sok.no. 54, 1000 Üsküp

Tasarım: Hazırlayanlar

Lektör: Hazırlayanlar

Mesleki redaksiyon: Gülser Mehmet Klinçe

Editör: Gülser Mehmet Klinçe

Grafik ve teknik tasarım: Leon Jingo, Elena Stefanovska – ARS STUDIO

Başım yeri ve yılı: Üsküp, 2022

İkinci sınıf ilköğretim Türkçe dersi okuma kitabının, Okuma Kitapları Milli Komisyonu tarafından 18.08.2022 tarihli ve 26-522/1 numara kararı ile kitabın kullanılmasına karar verilmiştir.

Со одлука за одобрување на учебникот по предметот Турски јазик, второ одделение бр.26-522/1 од 18.08.2022 донесена од Националната комисија за учебници.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

373.3.016:811.512.161(075.2)

OSMAN, Emin
Türkçe 2 [Електронски извор] / Osman Emin, Vildan Dautovska. - Üsküp : Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanlığı, 2022

Начин на пристапување (URL):
https://www.e-ucebnici.mon.gov.mk/pdf/Turskijazik_2_turski.pdf. - Текст во PDF формат, содржи 133 стр., илустр. - Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 21.10.2022

ISBN 978-608-273-098-1

1. Dautovska, Vildan [автор]

COBISS.MK-ID 58410245

ÖN SÖZ

Siz sevgili öğrenciler, Türkçenizi geliştirebileceğiniz, Türk kültürünü ve özelliklerini öğrenebileceğiniz dersiniz ve dersinizle ilgili size sunduğumuz **"Türkçe 2"** okuma kitabınız, modern eğitim ve öğretim metotları ışığında, çağdaş bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Kitap sayesinde, kısa sürede bitişik eğik el yazmayı öğrenen, okuduğunu anlayan, düşünen, düşündüğünü doğru kelimelerle anlatan bireyler olmanız amaçlanmaktadır. Unutmayalım, kitabımızı okurken eğlenecek, Türkçemizi doğru bir şekilde öğrenecek, zaman zaman da düşüneceksiniz...

Türkçeyi keşfetmeye hazır mısınız?
Haydi başlayalım!
"Türkçe 2" okuma kitabı siz sevgili öğrencilerimize yararlı olması dileğiyle...

Okulum kapılarını bizlere açtı.

Kapının ardında çok şeyler öğreneceğim

OKULUM BEN GELDİM

Yaz tatili bitmeye yaklaşmıştı. Uzun bir yaz dönemi nihayet son bulacaktı. Okulların açılacağı için çok mutluydum. Hem öğretmenlerimi hem de arkadaşlarımı çok özlemiştim. Eminim ki onlarda beni çok özlemişlerdi. Yaz tatilinde bazı arkadaşlarımla ara ara görüşsem de sınıfın genelini üç aydın hiç görmemiştim. Okulun açılmasına son iki gün kalmıştı. Okul alışverişimizi yaptık. Çok güzel kalemler, renkli silgiler daha birçok kırtasiye malzemesi aldık. Hatta okul eşyalarımı alırken sıra arkadaşım Hasan ve babasına da rastladık. Onlarda büyük bir heyecanla alışveriş yapıyorlardı.

Okulların açıldığı gün nihayet gelip çatmıştı. Sabah kahvaltımı güzelce yapıp okulun yolunu tuttum. Sokaklarda yürürken bir yandan da etrafa bakıyordum. Sınıf arkadaşlarımdan birisini görürüm belki diye. Nihayet okula geldim. Tüm sınıflar sıra olmuş bekliyorlardı. Hemen sınıfımı bulup yanlarına gittim. Okula girip de sınıfa geçtiğimiz de okulu, arkadaşlarımı, öğretmenlerimi ne kadar çok özlediğimi anlamıştım.

Okul bizim ikinci evimizdi. Bugün bunu anladım. İnsan nasıl ailesinden ayrı kalınca özlüyorsa ben de öyle özlüyordum okulu. Birazdan ders başlayacak. Çok mutluyum.

OKULUM

İkinci evim okulum,
Artık ben de okulluyum.
Burada ben çok mutluyum,
Heyecanlı umutluyum.

Resim, müzik faaliyet,
Spor, dans, eğlence,
Öğretmenimle el ele,
Okul çok güzel hiç bitmese.

Okumayı yazmayı,
Arkadaşça oynamayı,
Oynarken öğrenmeyi,
Öğrendim.
Öğrenirken eğlendim.

OYUN OYNAYALIM

Kukla Sohbeti: Öğretmen daha önceden çocuk sayısınca kese hazırlar ve kukla eşliğinde sohbete başlanır; “Merhaba çocuklar benim adım… Sizlerle tanışmaya kaynaşmaya geldim. Duydum ki bu sınıfın yeni öğrencileri sizlermişsiniz. Aaaaa ne kadar tatlısınız. Ben sizleri çok sevdim eminim ki sizler de okulunuzu ve öğretmeninizi çok sevmişsinizdir. Çünkü öğretmeniniz de sizi çoook seviyor. Bunu nerden mi anladım? Sizler için oyunlar sürprizler hazırlıyor. Ve hep gülümsüyor. Demek ki sizleri çok seviyor. Ben elim boş gelmedim benim de sizlere sürprizim var.” Diyerek keseler çocuklara dağıtılır. “Şimdi sıra sizde, sevginizi öğretmeninize göstermek ister misiniz? O zaman bu keselere rengârenk, büyük-küçük kalpler kesip koyun. Yarın da sevginizi okula getirin. Biliyor musunuz sevgi paylaştıkça çoğalır!”.

KİTAP

İnsana yararı çok,
Kitaptan iyi şey yok,
Öykü, masal ve şiir,
Yazılmış bizler için.

Atasözü, bilmece,
Okurum gündüz gece,
Küçük olsa da yaşım,
Bilgi ile dolar başım.

Kitabımı yıpratmam,
Kirletmem, yere atmam,
Onları koruyorum,
Çünkü çok seviyorum.

Ali Osman ATAK

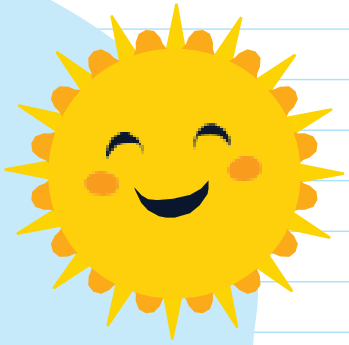

- Çocuklar için hangi tür kitaplar yazılmıştır?
- Çocuk küçük olsa da kitap okudukça başı ne ile dolarmış?
- Çocuk kitabını korumak için ne yaparmış?
- Şiirin konusu nedir?

SORUMLULUK

Elif ve Arda çok iyi arkadaştılar. Birlikte oyun oynar, birlikte resim yapar ve yemeklerini birlikte yerlerdi. Elif ne kadar düzenli ve dikkatli bir çocuksa Arda da tam tersi düzensiz ve dikkatsizdi. Kullandığı boyaları toplamaz, oyun hamurlarını kutusuna koymaz, oyuncaklarını sınıfın her yerine dağıtırdı. Elif Arda'ya yardımcı olmaya çalışır, dağıttığı eşyaları toplardı.

Bir gün öğretmeni Elif'e "Neden Arda'nın eşyalarını sen topluyorsun?" dedi.

Elif, "Öğretmenim Arda benim arkadaşım ona yardımcı olmak istiyorum." dedi.

Öğretmen, "Ama bu yaptığın iyi niyetli olsa da doğru değil." dedi. Çünkü Arda dağıttıklarını kendisi toplamalı. Bu onun görevi." diye cevap verdi. "Bence Arda yaptığının yanlış olduğunu anlamalı." diye devam etti.

Elif, "Peki ama nasıl anlayacak öğretmenim?" diye sordu.

Öğretmen, "Bundan sonra Arda'nın dağıttıklarını toplamayacaksın." dedi.

Elif o gün Arda'nın eşyalarını toplamadı. Arda bu duruma çok kızdı. Öğretmen Arda'ya "Dağıttıklarını Elif değil, sen toplamalısın Arda. Bu senin sorumluluğun." dedi. Fakat Arda eşyalarını toplamadı.

Ertesi gün okula geldiklerinde Arda'nın boyaları yerlerde kırılmış, oyun hamurları masanın üzerinde kurumuş halde duruyordu. Üstelik oyuncaklarının bir kısmı da kaybolmuştu. Arda bu duruma çok üzüldü. Öğretmeninden ve Elif'ten özür diledi bir daha eşyalarını dağınık bırakmayacağına söz verdi.

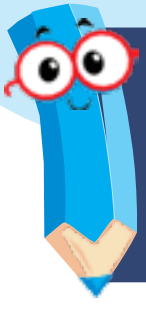

- Öğretmen hikâye bitiminde çocuklara okulda ve evde düzenli olmanın, kurallara uygun davranmanın önemini anlatır.
- Sınıfta ya da evde en sevdiğiniz doğru davranışı söyler misiniz?
- Hikâyemizdeki kahramanlardan hangisinin yanlış davranışları vardı?
- Siz eşyalarınızı kendiniz topluyor musunuz?

CANI SIKILAN ÇOCUK

Bir zamanlar, canı sıkılan bir çocuk varmış. Ne yapsa çabucak bıkıyormuş. Can sıkıntısından patlıyormuş.

- Oyuncaklarınla oynasana, demiş annesi.
- Onlardan sıkıldım.
- Arkadaşlarını ara. Birlikte oynarsınız.
- Onlar oyuncaklarla oynuyorlar, benimle değil.
- Televizyon seyret.
- Çizgi film yok!
- O zaman gel, bana yardım et. Odanı toplayalım birlikte.
- Offf! En sıkıcı iş!
- Sana "Canı Sıkılan Tavşan"ı okuyayım mı?
- Tavşanın neden canı sıkılsın ki?

Merak ediyorsan sana okuyayım, demiş annesi. Okumuş, okumuş... Çocuk zevkle dinlerken can sıkıntısını unutmuş. Kitap okumanın zevkli olduğunu anlamış. Ne zaman canı sıkılsa kitap okumuş.

Aytül AKAL

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Çocuğun canı neden sıkılmış?
- Can sıkıntısını nasıl unutmuş?
- Kitap okumanın zevkli olduğunu nasıl anlamış?

Öğretmeninizden yardım alarak Kuzey Makedonya Cumhuriyeti haritasından da yararlanarak yaşadığınız yeri bulun ve işaretleyin.

YURT SEVGİSİ

Bir cennettir benim vatanım
Türküler söylenir sokaklarında
Özgürce uçuşur güvercinler
Çiçeklerle süslenmiş o güzel dağlarda...

Eşi benzeri yoktur benim ülkemin
Anlatılmaz bir duygudur vatan sevgisi
Her köşesinde ayrı bir kültür değeri
Bir başkadır benim memleketim...

ÖĞRENELİM-ARAŞTIRALIM

8 Eylül, "Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Bağımsızlık Günü" olarak kutlanmaktadır. Bu bayram, Devlet Bayramıdır. "Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Bağımsızlık Günü ve Türkiye Cumhuriyeti, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı" ile ilgili arkadaşlarınızla birlikte araştırma yapınız!

Şiiri okurken nasıl bir duygu yaşadınız?
Şiirde en güzel olan nedir? Yurdumuz ne ile güzeldir? Açıklayınız!
Birinci dörtlükte yurdumuzun hangi özellikleri sayılıyor?
Hangi şehirde/köyde yaşıyorsunuz? Yaşadığınız yerin özelliklerini açıklar mısınız?

- Öğrenciler gruplara ayrılır. Gruplar birlikte Kuzey Makedonya'nın güzellikleri hakkında kısa bir metin dinlerler. Dinledikten sonra "Güzel Yurdum" konulu bir afiş yapmak için her gruba büyük bir çizim kâğıdı ve malzeme verilir (yapıştırıcı, mercimek/fasulye, boncuklar, gazeteler). Öğrenciler ülkeleri hakkında duyduklarına ve hatırladıklarına göre afişi oluşturur.

Öğretmen çocuklarla farklılıklar ve benzerlikler üzerinden konuşarak dünyadaki tüm çocukların eğitim alma haklarının olduğunu, eğitim alabilmek için çocukların okula gitmeleri gerektiğini söyler. Okulun önemi hakkında çocuklarla sohbet edilir.

GELECEK BİZİZ

Aç kapıyı, bekle bizi
Hep beraber gelen biziz
Kol kolayız el eleyiz
Yoldayız biz, gelecek biziz.

Soran biziz, bulan biziz
Soru biziz, cevap biziz
Merak edip araştıran
Dünyaları keşfedeniz.

Aç kapıyı, bekle bizi
Hep beraber gelen biziz
Kol kolayız el eleyiz
Yoldayız biz, gelecek biziz.

Ş.Yaşar

- Çocuklardan "İlköğretim Haftası" kapsamında "Dünya Çocuk Okulu" nu çizmelerini isteyiniz. Daha sonra istedikleri renge boyamalarını söyleyiniz.
- Bugün neler yaptık?
- Yaptığın okula hangi ismi koymak istersin?

Tanışmanın
öyküsü

Merhaba!

Merhaba!

Merhaba. Benim adım Bora.

Merhaba. Benim adım Alin.

Benim adım Eren.

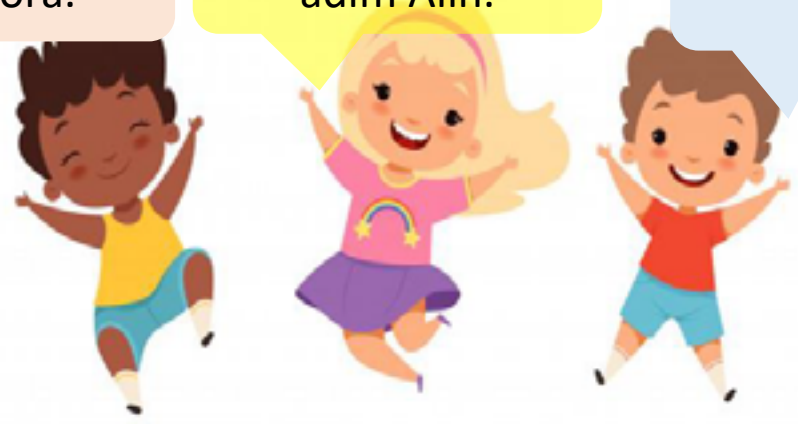

Benim adım Eylül.

Merhaba arkadaşlar. Benim adım Artan.

Benim adım Marko.

YÖNERGE:

Okula yeni başlayan Mert, arkadaşlarıyla tanışıyor. Mert'in arkadaşları ile sende tanış.

OYUN OYNAYALIM

Adını Söyleyen Heykel: Öğretmen yerlere belirli aralıklarda, çocukların içine girebilecekleri büyüklükte daireler çizer. Her çocuğun bir dairede durmasını ister. Müzik açar. Çocuklara müziği durdurduğunda heykel gibi hareketsiz kalmalarını söyler. Öğretmen müzik durduğunda bir çocuğun yanına giderek "Benim adım Bilge, senin adın ne?" diyerek sorar. Çocuklardan adlarını yüksek sesle söylemelerini ister. Her çocuğun adı söylenene kadar oyun devam eder. Öğretmen çocuklardan farklı pozisyonlarda duran heykel olmalarını isteyebilir.

BENİM ÖYKÜM

BEN KİMİM?

Öğrencilerden aynaya bakmalarını isteyiniz ve saç, göz, ten rengi ve cinsiyet olarak kendi özelliklerini boyamalarını isteyiniz.

BEN ÇOCUĞUM

Bir bilseniz ne yaptım
Yıldızlarla tanıştım.
Bir kaçını toplayıp
Saçlarıma taç yaptım.

Gökkuşağından ipim
Hoplar dururum.
Nasıl olur demeyin çünkü
Çünkü ben çocuğum.

Hatice Nur Seçen

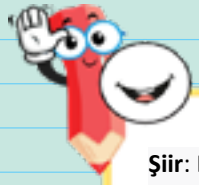

Şiir: Duygu, hayal ve düşüncelerin bir düzene bağlı olarak, etkileyici bir dil ve ahenkli mısralar içinde aktarılmasıdır. Şiiri düz yazıdan ayıran ölçü, mısra, ahenk gibi unsurlar vardır.
Nazım (şiir) biçimindeki yazılara "**manzum**"; Nazım parçalarına da "**manzume**" denir.
Mısra (Dize): Ölçülü ve anlamlı, bir satırlık nazım birimidir.

OKUL HEYECANIM

TEMİZLİK

Sabahları kalkınca
Elimi yüzümü yıkarım
Güzel bir kahvaltı yapar
Dişlerimi fırçalarım
Temizlik çok önemli
Herkes dikkat etmeli
Sağlıklı olmak için
Düzenli beslenmeli
Yemeğimi yiyorum
Ellerimi yıkıyorum
Sağlıklı olmak için
Her şeyi yapıyorum
Akıllı insanlar
Her zaman bunları yapar
Herkese öğreterek
Sağlıklı yaşam sunar

G. Sarıoğlu

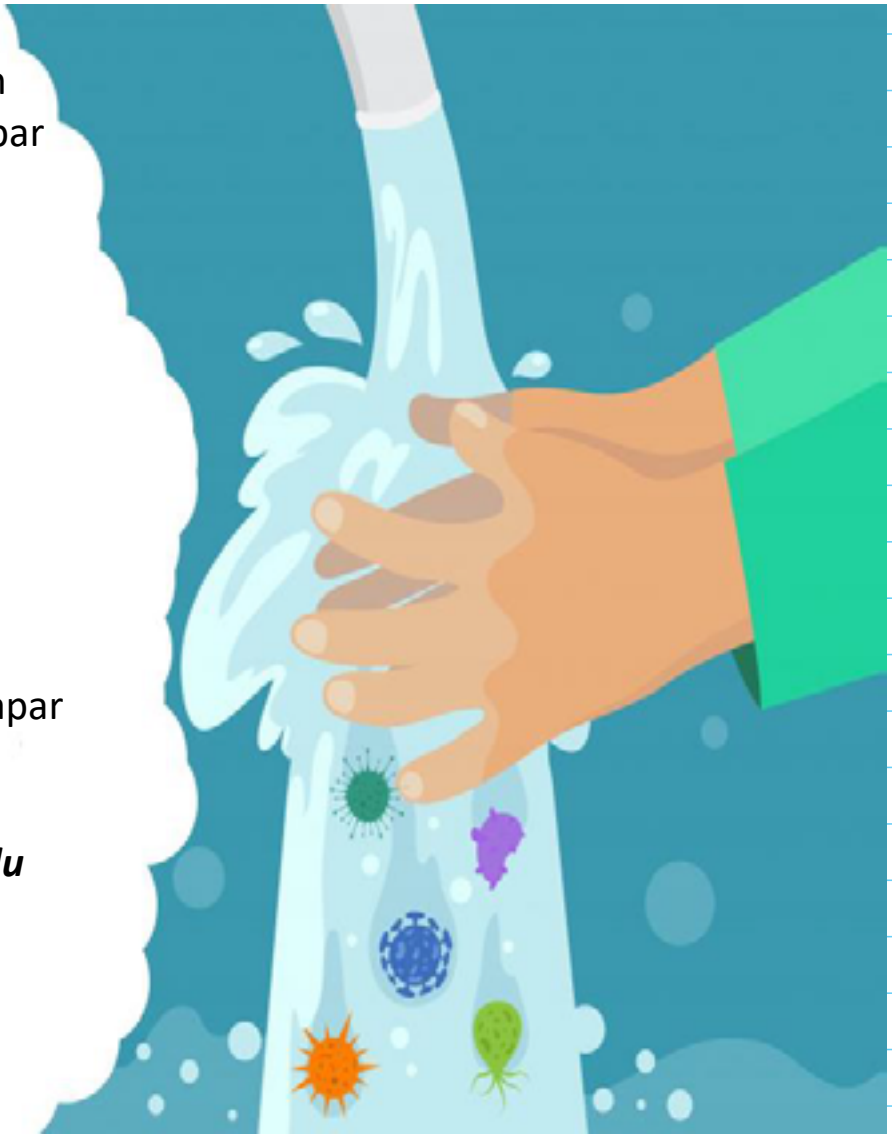

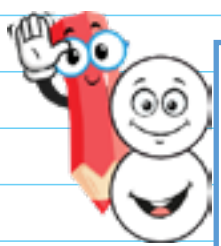

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Temiz olmak ne demek?
- Temizlik kuralları nelerdir?
  Temizlik kuralarına uymazsak ne olur?
  Gölgeyken kendini nasıl hissettin?
- Bir gölge olsaydın kimin gölgesi olmak isterdin?

VÜCUDUMUZU TANIYALIM

Vücudumuz üç bölümdür,
Baş, gövde, kol ve bacaklar,
Gören iki gözümdür,
Ağız, burun ve kulaklar.
Kollarımız omuzla başlar,
Dirsek, bilek, parmaklar,
Yere sağlamca basar,
Düzgün olan ayaklar.

Hatun Tülin ŞENEL

Parmak Oyunu Oynayalım

MİKROP

Mikrop çıkmış yürümüş, yürümüş… *(Sağ elin başparmağı sol kol üzerinde yürütülür)*
Bir evin açık kapısından içeri girmiş. *(Avuç ortasına gelinir)*
Bir de bakmış merdivenler var, Başlamış çıkmaya. *(Parmaklardan çıkılır)*
Üst kata çıkınca, kapıyı vurmuş. *(Elin üst kısmına diğer elle vurulur)*
Tak… tak… kim o? *(Çocuk sesi verilir, sağ baş parmak sallanır)*
Ben Bay mikrop. *(Sağ elin başparmağı mikroptur)*
Ne istiyorsun? *(Çocuk sesi verilerek diğer başparmak sallanır)*
Seni hasta etmeye geldim. *(Mikrobun sesi verilir)*
Yaa… Beni hasta edemezsin. *(Hayır, anlamında baş iki yana sallanır, işaret parmağı saklanır)*
Bol bol uyudum, *(Uyuma hareketi yapılır)*
İyi gıdalarla beslendim, *(Eller ağza götürülerek yeme hareketi yapılır)*
Temiz bir çocuğum, *(Vücut gösterilir)*
Aşı da oldum, *(İşaret parmağı ile iğne yapma hareketi yapılır)*
Beni hasta edemezsin. *(Baş iki yana sallanır)*
Ben gidiyorum. *(Mikrop merdivenlerden ıh, ıh diye parmaklardan indirilir)*
Annesi sabunlu su ile temizlik yapıyormuş,
Mikrobun ayağı kaymış, yuvarlamış, *(Yuvarlanma hareketi yapılır)*
Kendisini kapının dışında bulmuş. *(Eller sallanarak dışarıyı gösterme işareti yapılır)*

SINIFIM

Merhaba. Benim adım Ece. Burası benim sınıfım. Benim sınıfımda sıralar, sandalyeler, tahta, saat ve harita var.

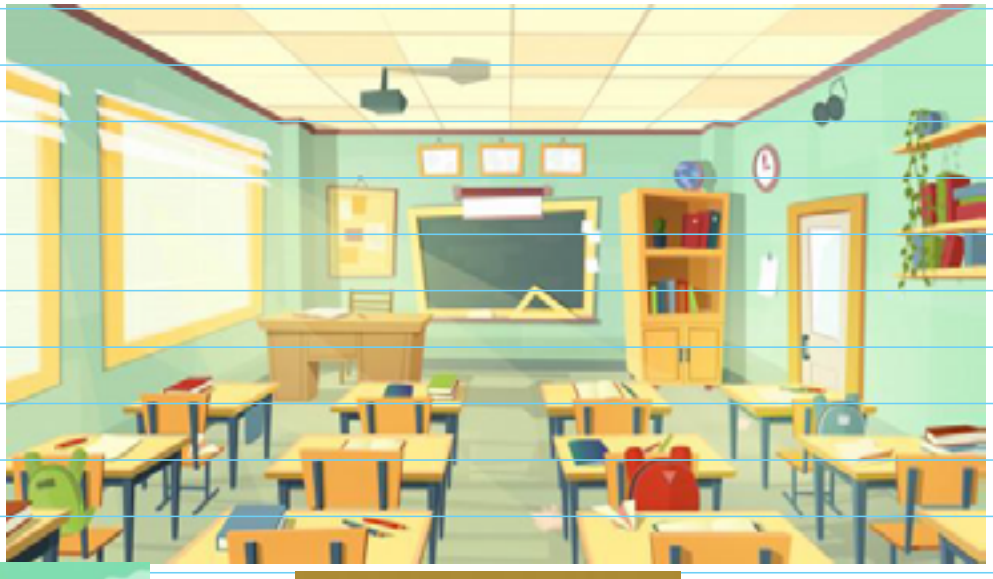

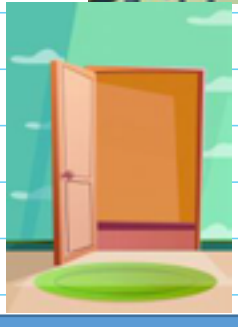

kapı

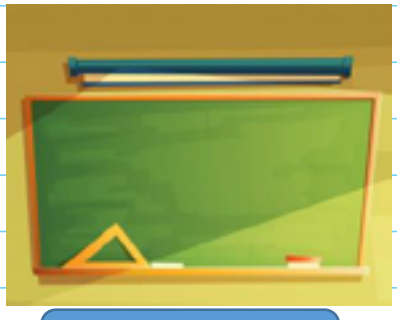

tahta

sandalye

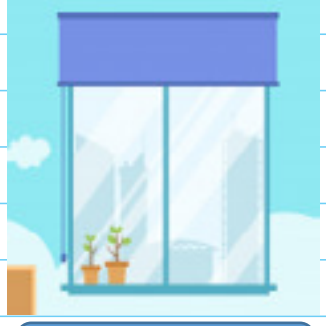

pencere

sıra

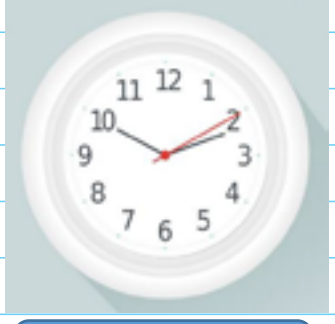

saat

Okulda uyulması gereken kurallardan başka evde de uyulması gereken kurallar olduğu anlatılır. Çocuklara bu konu hakkındaki düşünceleri sorulur. Alınan cevaplar doğrultusunda sohbet edilir. Ardından "Beyaz Bulut" hikâyesi okunur.

BEYAZ BULUT

Beyaz bulut gökyüzünde arkadaşları ile dolaşmayı, birlikte oyunlar oynamayı çok severdi. Bir gün oyun sırasında Beyaz Bulut'un canı çok sıkıldı. Arkadaşlarına "Haydi, gidip güneşin önüne geçelim." dedi. Arkadaşları "Beyaz Bulut, bugün hava çok güzel. İnsanlar piknik yapıyorlar. Eğer güneşin önünü kapatırsak mutsuz olurlar." dedi. Beyaz Bulut bu duruma çok kızdı. Arkadaşlarına küstü ve yanlarından uzaklaştı.

Ertesi gün Beyaz Bulut bir gün önce olanları unutmuştu. Arkadaşlarının yanına gitti. Bir süre sonra canı yine sıkılmaya başladı. Bu sefer arkadaşlarına "Haydi arkadaşlar, yağmur yağdıralım." dedi. Arkadaşları Beyaz Bulut'a "Bunu şimdi yapamayız. Bütün ağaçlar çiçek açmış, eğer yağmur yağdırırsak bütün çiçekler dökülür. Meyve veremezler." dedi. Beyaz Bulut yine çok üzülmüştü. "Hep arkadaşlarımın dediği oyunları oynuyorum, benim istediklerim hiç yapılmıyor." diyerek hızla annesinin yanına gitti.

Olanları annesine anlattı. Annesi "Bak Beyaz Bulut, arkadaşların çok haklı. Her şeyin kuralları ve bir zamanı var. Kimseyi mutsuz etmek ya da zarar vermek istemeyiz, değil mi? Bir şey yapmadan önce sonuçlarının neler olabileceğini mutlaka düşünmeliyiz." dedi. Beyaz Bulut annesiyle konuştuktan sonra yanlış yaptığını anladı. Arkadaşlarının yanına giderek onlardan yanlış davrandığını söyleyerek özür diledi. Arkadaşları ile rüzgâr eşliğinde gökyüzünde dolaşarak neşe içinde oyun oynamaya devam ettiler.

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Kurallar neden önemlidir? Hikâyemizdeki beyaz bulut canı sıkılınca neler yapmak istedi?
- Arkadaşları Beyaz Bulut'a neden karşı çıktı?
- Sizin arkadaşlarınız sizden zararlı bir şey yapmanızı istese ne yaparsınız?
- Sınıfımız için hangi kuralları belirledik? Hoşlanıp hoşlanmadığın kurallar var mı?

HOŞLANDIKLARIM

Eğleniyorum.

Köpeğimle oynuyorum.

Ödev yapıyorum.

Yürüyüş yapıyorum.

Balık tutuyorum.

Spor yapıyorum.

Kitap okuyorum.

Ders çalışıyorum.

Enstrüman çalıyorum.

EŞLEŞTİRELİM

Paten sürüyorum.

Bisiklet sürüyorum.

Şarkı söylüyorum.

Resim yapıyorum.

Basketbol oynuyorum.

Futbol oynuyorum.

Bu oyunu arkadaşlarınızla veya aile bireylerinizle oynayabilirsiniz. Oyun için gerekli olan malzemeler kâğıt ile kalemdir. Oyun aşağıdaki kurallara uyularak oynanmalıdır:

- Oyuncular sırayla bir kelime belirlemelidir.
- Her oyuncu belirlenen kelimenin harfleriyle başlayan bir kelime yazmalıdır.

Örnek: Seçtiğimiz kelime “sevgi” olsun. Kâğıdınıza bu kelimenin harfleriyle başlayan “saygı-elma-vişne-gergedan-iğne” kelimelerini yazabilirsiniz.

- Yazdığınız her kelime için kendinize bir puan veriniz.
- On kelime sonrasında puanı en yüksek olan kişi birinci olur.
- Her kelime için belirlenen sürenin bir dakikayı geçmemesi dikkat ediniz.
- On kelime sonrasında puanı en yüksek olan kişi birinci olur.

ÖĞRENELİM:

Oyun, mutlu ve sağlıklı çocuk gelişiminin önemli bir parçasıdır. Çocuğun büyümesi ve sağlıklı gelişmesi için beslenme, barınma, sevgi ne kadar önemliyse oyun da aynı öneme sahiptir. Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 31. Maddesi’nde oyunun önemi ve çocuk için bir hak olduğu vurgulanmıştır.

OYUN OYNAYALIM

Aşağıdaki çerçeveye oynamak istediğin bir oyunu çiz. Bu oyun nasıl oynanabilir? Oyunun kurallarının neler olabileceğini söyle.

YENİ KIRMIZI TOPUM

Annem bugün bana yeni kırmızı bir top aldı. Topum çok güzeldi. Onu arkadaşlarıma göstermek için sabırsızlanıyordum. Arkadaşlarım arka bahçede top oynuyorlardı.

Topumu görünce, hepsi çok beğendi. Topumla oynamak istediler. Ben topum patlar, kirlenir diye izin vermedim. Onlar da kendi toplarıyla oynadılar. Ben de topumu alıp eve gittim. Tek başıma oynamaktan sıkıldım.

Annem bana odamdayken çikolatalı pasta yapmış. Ben yemek isteyince, annem şekli bozulur diye izin vermedi. O zaman yaptığım hatayı anladım. Topumu alıp arkadaşlarımın yanına koştum. Onlarla doyasıya top oyunları oynadım.

Ayla ÇINAROĞLU

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Annesi çocuğa ne aldı?
- Çocuğun arkadaşları nerede oyun oynuyorlardı?
- Çocuk arkadaşlarını niçin topuyla oynatmadı?
- Çocuğa kırmızı top ne zaman alındı?
- Çocuk yaptığı hatayı nasıl anladı?
- Çocuk kimlerle doyasıya oyun oynadı?

DAĞINIK ÇOCUK

Bir zamanlar çok dağınık bir çocuk varmış. Eşyalarını sürekli dağıtır, odasını hiç toplamazmış. Bir gün çocuk okula gittikten sonra odadaki eşyalar arasında konuşmaya başlamış. Ceket, ders kitabına "Sen neden yerdesin?" diye sormuş. Ders kitabı, "Dağınık çocuk beni okula giderken aradı ama bulamadı. Bulamayınca fark etmeden üzerime basıp gitti." demiş.

Çorap, "Ben üç gündür buradayım. Yatağın altında sıkışıp kaldım. Kimse beni görmüyor." diye yakınıp durmuş. Gömlek ise "Ben de dolaptaydım ama beni dolaptan çıkarttı sonra yere attı. Üstelik sürekli üstüme basıyor. Bu yüzden her yerim buruştu." demiş.

Pantolon bütün eşyalara, "Dağınık çocuk benim cebimde bir otobüs bileti unutmuş. Haydi, hep birlikte otobüse binip gidelim." demiş. Bu fikir, dağılan eşyaların çok hoşuna gitmiş ve yola koyulmuş.

Otobüs onları güzel, yemyeşil bir kıra götürmüş. Eşyalar burada oynayıp hiç umursamadan çamurda kirlenmişler. Daha sonra eve dönmüşler. Okuldan gelen dağınık çocuk eşyalarını eskisinden daha kötü, yıpranmış ve kirli görünce odasını dağıttığı için çok pişman olmuş.

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Dağınık çocuk okula gittikten sonra ne olmuş?
- "Ben üç gündür buradayım, yatağında altında sıkışıp kaldım." diyen eşya kimdir?
- Otobüs eşyaları nereye götürmüş?
- Okuldan gelen dağınık çocuk, eşyaları eskisinden daha kötü görünce ne yapmış?

Doğru olanı işaretleyelim.

1) Dağınık çocuk hangisini yapmazmış?
A) Eşyalarını dağıtır.
B) Odasını toplamazmış.
C) Eşya ve odasını düzenli kullanırmış.

2) Otobüs bileti hangi eşyanın cebinden çıkmıştır?
A) Ceket
B) Pantolon
C) Gömlek

3) Yemyeşil bir kırda eşyalar ne yapmamış?
A) Oynamışlar
B) Kendilerini temizlemişler.
C) Çamurda kirlenmişler.

YA TUTARSA

Kimi insanlar olmayacak hevesler peşinde koşup durur.

Nasrettin Hoca böylelerine bir ders vermek istemiş bir gün. Elinde koca bir bakraç yoğurt mayasıyla gölün kenarına gelmiş. Başlamış kaşık kaşık dökmeye:

- Ne yapıyorsun hoca? Demişler.
- Göle yoğurt mayası çalıyorum, demiş kıs kıs gülerek.
- Olur, mu demişler, göl yoğurt mayası tutar mı hiç?

Hoca cevabı yapıştırmış tabii ki:

- Ya tutarsa…

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Bildiğiniz bir Nasrettin Hoca fıkrası var mı?
- Varsa arkadaşlarınıza anlatınız.
- Okuduğunuz ve dinlediğiniz fıkralardan hareketle Nasrettin Hoca'nın kişiliği hakkında neler diyebilirsiniz?

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Nasrettin Hoca göl kıyısında ne yapıyormuş?
- Dostları, Nasrettin Hoca'ya ne sormuşlar?
- Metnin sonunda Nasrettin Hoca dostlarına ne demiş?
- Sizce Nasrettin Hoca bu şekilde davranarak bize ne anlatmak istiyor?
- Okuduğunuz metni ana hatlarıyla yeniden anlatınız.

YA TUTARSA!

Aşağıdaki kelimeleri okuyunuz. Kimi hatırladınız?
Nedenini kelimenin altına yazınız!

EĞLENCE

BİLGE

FIKRA

DERS

HAZIRCEVAP

BAHÇIVAN

Ben bir bahçıvanım,
Sayısız bahçelerin birinde;
Elimde tohumların
En nadidesi: ÇOCUKLARIM...
Saçıyorum bahçeye onları,
Bilgilerimle suluyor,
Sevgilerimle büyütüyorum.
Bakıyorum bir gün,

Yeşeriyor tohumlar,
Boy atıyor, tomurcuklanıyorlar,
Özverimle...
Çiçekleniyorlar renk renk
Emeklerim.
Mesut oluyorum
Meyveler olgunlaştıkça...
İşte! Ben, o bahçıvan
ÖĞRETMENİM.

Gülbehan BERK

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Şiirdeki bahçıvan, tohumları yetiştirmek için neler yapıyor?
- Bahçıvan ne zaman mesut oluyor? Niçin?
- Bu şiirde öğretmen kime benzetilmiştir? Niçin?
- Öğrenci neye benzetilmiştir? Açıklayınız.
- Bu benzetmeye siz de katılıyor musunuz? Açıklayınız.

DOĞRU ARKADAŞ

Sincabın canı çok sıkılıyormuş. Kendisi ile oyun oynayacak bir arkadaş aramaya çıkmış. Ormanda dolaşmış, dolaşmış. Yanaşmamış kimse sincapla oyun oynamaya. Tavşanın yanına gitmiş, benim işim var akşama yiyecek bulmam lazım, diyerek reddetmiş. Dolaşırken yolda geyikle karşılaşmış. Sincap, geyiğe seslenmiş:

- Ben oyun oynayacak arkadaş arıyorum. Benimle arkadaş olur musun? Birlikte güzel vakit geçiririz, demiş.

Geyik:

- Git, kendi boyuna göre arkadaş bul, demiş. Çaresizlik içinde geri yuvasına giderken karınca ile karşılaşmış. Bu benden küçük boyuma laf etmez diye düşünüp aynı teklifi karıncaya iletmiş.

Karınca ise:

- Benim bir dakikalık boşa geçirecek zamanım bile yok, kışa hazırlık yapacağım. Üzgünüm seninle oynayamam, demiş.

Üzgün şekilde giderken yılanla karşılaşmış. Bu kez teklifi yılana iletmiş.

Yılan, sinsice gülerek:

- Bak ben de arkadaş arıyordum. İsabet oldu, demiş. İçinden de bugünkü yemeğim çıktı, diye düşünmüş. Karar vermişler yılan ile sincap saklambaç oynamaya. Sincap sırtını dönüp tam saymaya başlarken yılan sincaba saldırmış. Oradan geçen leylek durumun fark etmiş. Hızlıca uçup sincabı kurtarmış.

Leylek, sincaba dönerek:

- Kendi boyuna, kendi huyuna benzer arkadaşlar seçmezsen başın beladan kurtulmaz, demiş. Oradan uçup gitmiş.

Aşağıda verilen soruları metne göre cevaplayınız.

- Sincap ne aramaya çıkmış?
- Sincap hangi hayvanlara arkadaşlık teklif etmiş?
- Sincabın arkadaşlık teklifini kabul eden yılan ne yapmış?
- Sincabı kim kurtarmış ve sincaba ne söylemiştir?

Doğru olanı işaretleyelim.

1) Sincap niçin arkadaş aramaktadır?
A) Ormanda gezmek için
B) Yemek yemek için
C) Oyun oynamak için

2) Sincaba, kendi boyuna göre arkadaş bulmalısın diyen hayvan kimdir?
A) Tavşan
B) Geyik
C) Karınca

3) Öyküde aşağıdakilerden hangisi açıkça belirtilmemiştir?
A) Olayın kahramanları
B) Olayın geçtiği yer
C) Olayın gerçekleştiği zaman

RESİMLERİN DİLİ VAR

Aşağıdaki resimleri inceleyiniz. Resimde gördüklerinizi anlatınız.

DÜŞÜNDÜĞÜM TREN

Bir tren düşündüm ben
Hatsız, akınsız gider,
Bir tren düşündüm ben
Yolcusuz, makinistsiz,
Bir tren düşündüm ben
Para pulsuz, biletsiz.

Düşümde gece ak buluttan
Barış için her ulustan
Alaska'dan Asya'ya
Avrupa'dan Afrika'ya
Avustralya'dan Amerika'ya
Bir tren düşündüm ben.

Nusret Dişo ÜLKÜ

TEMBEL TAVŞAN

Bir zamanlar ormanda korkunç bir kuraklık başlamış. Kış gelip geçtiği halde, tek bir damla bile yağmur yağmamış. Susuzluk hayvanların canına tak edince, bu duruma bir çözüm bulmak için toplanmışlar. İçlerinden birisinin teklifi üzerine, bur kuyu kazmaya karar verip çalışmaya başlamışlar. Bütün hayvanlar, hatta kuşlar bile gece gündüz çalışıyormuş. Ancak tavşan; "Ben daha çok küçüğüm!" diyerek çalışmak istemiyormuş. Tavşanın böyle nazlanması diğer bütün hayvanları çok kızdırmış. Hayvanların emeği boşa çıkmamış. Kazdıkları kuyudan buz gibi bir su çıkınca, herkes çok sevinmiş. Kana kana içip yıkanmışlar. Kuyunun kazılmasına yardım etmeyen tavşana ise su vermemişler. Kral aslan, tavşanın kuyuya yaklaşmasını önlemek için, kuyunun başına her gün bir nöbetçi görevlendirmiş.

Tavşan yaptığı hatayı anlamış anlamasına, ancak iş işten geçtiği için yapacak bir şeyi de yokmuş. Bir gece kuyuda nöbet tutma sırası file gelmiş. Tavşan fili çok severmiş "kimse görmeden bana biraz su verir" düşüncesiyle yanına gidince, filin uyuduğunu görmüş. Çok uğraşmasına rağmen, onu bir türlü uyandıramamış. En sonunda gidip kulağına bağırmış. Fil öyle bir zıplamış ki, kuyunun etrafındaki taş ve toprak yığınına çarpmış, bütün taş ve toprakları kuyunun içine dökmüş. Böylece kuyu kapanmış. Bu duruma çok üzülen fil ağlamaya başlamış. "Benim yüzümden oldu!" diyormuş. "Şimdi ne içeceğiz, hem sabah olunca diğer hayvanlara ne diyeceğim?"

“Bu kadar üzülme!” demiş tavşan.

“Elbette bir çaresini buluruz. Hem ikimiz beraberce çalışırsak, sabaha kadar kuyuyu temizleyip açarız.”

Fil: “Ama sen küçük ve zayıfsın!” demiş. Tavşan şöyle cevap vermiş; “Sen beni şimdi gör! Bak ki nasıl çalışıyorum.”

Gerçekten de tavşan bir çalışmış, bir çalışmış ki sormayın. Sabaha kadar fille birlikte kuyuyu açmayı başarmışlar. Ertesi gün fil, bütün hayvanlara tavşanın çalışkanlığını anlatmaya başlamış. Herkes tavşanı alkışlayıp, kuyudan su içmeyi hak ettiğini söylemiş. Tavşan sadece su içebildiğine değil, diğer hayvanlarla yeniden dost olduğuna da çok sevinmiş. Kendisini ormanın bir üyesi gibi görmek onu mutlu ediyormuş.

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Olay nerede geçiyor?
- Hayvanlar niçin toplanmışlar?
- Hayvanlar kuraklığa nasıl bir çözüm bulmuşlar?
- Tavşanın hangi davranışı bütün hayvanları kızdırmış?
- Hayvanlar tavşana neden su vermemişler?
- Tavşan yaptığı hatayı ne zaman anlıyor?
- Fil neden ağlamış?
- Tavşan diğer hayvanlarla dostluğunu tekrardan nasıl kuruyor?
- Hikâyemizden çıkaracağımız sonucu kısa cümlelerle yazınız.

HAZIRLIK SORULARI

- Size selam verenlere ne dersiniz?
- Arkadaşlarınız arasında armağan verenlere ne cevap verirsiniz?
- Metni, dudaklarınızı kıpırdatmadan içinizden bir kez okuyunuz. Koyu renkte yazılmış sözlere dikkat ediniz. Okurken anlamını bilmediğiniz kelimeleri belirleyiniz. Sonra da hecelemeden, tekrar ve geri dönüşler yapmadan sesli okuyunuz.

SİHİRLİ SÖZCÜKLER

Dünyada dilleri, renkleri farklı pek çok insan yaşar. Ancak, tüm insanlar güzel davranışları severler. Kendilerine nazik davranılmasından hoşlanırlar. Nazik ve kibar olmak için işte size birkaç sihirli sözcük: Sabahleyin karşılaştığınız kişileri **"Günaydın."** diyerek selamlayın. Gece yatmaya giderken de **"İyi geceler."** demeyi unutmayın. Birinden yardım istediğinizde **"Lütfen."** kelimesini kullanırsanız size severek yardım edecektir. Ona **"Teşekkür ederim."** demeyi de unutmamalısınız. Hediye verildiği zaman memnun olduğunuzu söyleyin. Hediyeyi beğenmemiş olsanız bile sizi düşündükleri için kibarca teşekkür edin.

Yemek yediğinizde, yemeği çok beğendiğinizi söyleyin. O kişi buna çok memnun olacak, size daha güzel yemekler hazırlayacaktır. İnsanlar konuşurken araya girmek istediğinizde **"Affedersiniz."** deyin. O zaman sizi dinleyebilirler. Ağlayarak, bağırarak dikkat çekmeye çalışmak hoş bir davranış değildir. Yanlışlıkla birine çarptığınızda veya istemeden birini incittiğinizde **"Özür dilerim."** demelisiniz. O zaman davranışınız hoş görülebilir. Bu sihirli sözcükleri kullanırsanız daha kolay arkadaşlık kurabilir, daha sevilen bir insan olabilirsiniz.

Aygören DİRİM

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Bu metinde bir olay mı anlatılıyor? Toplumda uyulması gereken kurallarla ilgili bilgi mi veriliyor? Belirleyiniz. Metinde anlamını bilmediğiniz kelimeler var mı? Varsa o kelimenin içinde geçtiği cümleyi tekrar okuyup anlamını kavramaya çalışınız. Sözlüğünüzden de araştırmayı unutmayınız. Metinde hangi sözlere "sihirli" deniyor? Yazınız.
- Bu sözlere başka neler eklenebilir? Arkadaşlarınızla konuşarak bulunuz.
- Sihirli sözcükleri siz de kullanıyor musunuz? Bu sözleri kullandığınız olaylara günlük yaşantınızdan örnekler veriniz. Yaşadığınız bu olayları arkadaşlarınızla canlandırınız. Konuşurken nezaket kurallarına dikkat ediniz.

SES (HARF) BİLGİSİ

Alfabemizde 29 tane harf (ses) vardır.
Bunlardan 8 tanesi ünlü (sesli), 21 tanesi ünsüz (sessiz) harflerdir.

Sesli (Ünlü) Harfler

a – e – ı – i – o – ö – u – ü sesli harflerimizdir.

Sessiz (Ünsüz) Harfler

b- c – ç – d – f – g – ğ – h – j – k – l – m – n – p –r – s – ş – t – v – y – z

ÜNLÜ HARFLER

BİLGİ:

- Alfabemizde 8 tane ünlü harf vardır.
- Bu harfler tek başına okunduğu için ünlü (sesli) harfler adını almıştır.
- Bu harfler kalın ve ince olarak ikiye ayrılırlar.

ÜNLÜ HARFLER	KALIN	İNCE
a, e, ı, i, o, ö, u, ü	a, ı, o, u	e, i, ö, ü

ÜNSÜZ HARFLER

BİLGİ:

- Alfabemizde 21 tane ünsüz harf vardır.
- Bu harfler tek başına okunamadığı için ünsüz (sessiz) harfler adını almıştır.
- Bu harfler yumuşak ve sert olarak; sert ve yumuşak harflerde sürekli ve süreksiz olarak ikiye ayrılırlar.
- Sert harf okunuştaki sertliğinden dolayı, süreklilikte harfin bir nefeste söylenebildiğinden dolayıdır.

ÜNSÜZ HARFLER	SÜREKSİZ	SÜREKLİ
SERT ÜNSÜZ HARFLER	p, ç, t, k	f, h, s, ş
YUMUŞAK ÜNSÜZ HARFLER	b, c, d, g	ğ, j, l, m, n, r, v, y, z

HECE

HECELER

BİLGİ:

- Türkçe' de en az bir, en fazla dört harfli tek hece bulunur.
- Satır sonuna sığmayan sözcükler hecelendiği yerden ayrılabilir. Satır sonuna bir harf bırakılmaz.
- Satır sonunda kesme işareti ile biten sözcüklerde kısa çizgi konulmaz.
- Birleşik sözcüklerinin ilk sözcüğü ünsüzle bitip ikinci sözcük ünlü ile başlıyorsa hece ile bağlanarak hecelenir.

Hanı**me**li = ha-nım-e-li ~~/~~ ha-nı-**me**-li aslan**ağ**zı = as-lan-ağ-zı ~~as/~~-la-**nağ**-zı

HECE NEDİR?

Ağzımızdan bir defada çıkan ses ve ses topluluğuna hece denir. Bir hece en az bir, en fazla dört harften oluşur. Bu yüzden sesli harfler tek başına hece olur.
NOT: Hecelere ayırmada bir diğer yöntem her hecede sadece bir sesli harf bulunmak zorundadır.

KELİMELER	HECELERE AYIRMA	HECE SAYISI
Sporcu	Spor-cu	2 hece
Televizyon		
Bilgisayar		
Tren		
Gar		
Uçak		
Acil		
Yaramazlık		
Uyku		

SÖZCÜK (KELİME) BİLGİSİ

Sözcük (kelime) Cümlenin anlamlı en küçük birimlerine ya da tek başına anlamı olmadığı halde cümle içinde anlam kazanan anlatım birimlerine kelime denir. Kelimeler insanlar arası anlaşmayı sağlayan dilin anlamlı en küçük parçasıdır. Kelimelerin belirli bir düzen içerisinde bir araya getirilmesiyle anlaşma sağlanır.

Sözcükte Anlam: Kelimeler de dil gibi canlı varlıklardır. Sahip oldukları anlamların dışında zamanla yeni anlamlar kazanabildikleri gibi bir anlamda birkaç kelime de kullanılabilir. Bu özellikler hem kelimenin kendisine ait olabilir, hem de diğer kelimelerle olan anlam ilişkisini gösterebilir. Burada kelimelerin anlam özelliklerinin yanı sıra kelimeler arasındaki anlam ilişkileri de görülebilir.

Tek başına anlamı olan ya da tek başına anlamı olmadığı halde cümle içinde görev alan hece ya da hece topluluklarına sözcük (kelime) denir.

Aşağıda verilen hece sayılarına uygun sözcükler (kelimeler) yazalım.

3	Ki - tap - lık	5
5		3
2		1
4		4
1		2

Aşağıdaki cümlelerin kaç sözcükten oluştuklarını yazalım.

Ödevlerini zamanında yaparsan oyun oynayabilirsin.	5
Büyüdüğümde annem gibi kaptan olacağım.	
Babam çok güzel yemek yapar.	
Bugün hava çok sıcak.	
Annem geldi.	

Aşağıdaki verilen sözcük sayılarına göre cümle yazınız.

6	Manavdan kavun, üzüm ve muz aldık.
3	
4	
2	
1	

Serbest Okuma

AĞUSTOSBÖCEĞİ VE KARINCA

Karınca çok çalışkanmış; yazın sımsıcak günlerine aldırış etmeden kışa hazırlık yapıyor, hiç durmadan çalışıyormuş. Bulduğu tüm yiyecekleri kilerine götürüyor, kış için erzak topluyormuş. Ağustosböceği ise bir ağacın gölgesinde uzanmış, elinde sazı şarkı söyleyip, eğleniyormuş. Ne kışın soğuk günlerini düşünüyor, ne yaz bitince ne yapacağı ile ilgili tasalanıyormuş. Karıncayı çalışırken görünce de 'Karınca kardeş, bu kadar çok çalışma, gel sen de benimle birlikte şarkı söyleyip, eğlen. Biraz hayatın tadını çıkar demiş' Karınca ağustosböceğinin söylediklerine kulak asmadan, çalışmaya devam etmiş. Aylar geçmiş, yazın sıcak günleri sonbaharın serin günlerine, sonbaharın serin günleri ise kışın soğuk günlerine dönmüş. Nihayet kış gelip çatınca, her yer karla kaplanmış. Ağustosböceği karların içinde yiyecek hiçbir şey bulamıyor, aç biilaç oradan oraya gezinip duruyormuş. Aklına karınca gelmiş 'Karınca kardeş bütün yaz çalıştı, onu bulursam mutlaka yemek de bulmuş olurum' diye düşünmüş. Kalan son gücünü de toplayarak karıncanın evine gitmiş ve karıncadan yiyecek yemek istemiş. Karınca ise 'Eğer sen de şarkı söyleyip, eğlenmek yerine, benim gibi çalışıp, yemek toplasaydın, şu anda dışarda aç kalmış olmazdın. Çok açsan, yine şarkı söyleyip, eğlen, belki açlığını unutursun' diyerek ağustosböceğine çok iyi bir ders vermiş.

BİZ ÇOCUKLAR

Biz çocuklar bir kent kuracağız
içinde bol bol ağaçlar olacak.

Biz çocuklar bir kent kuracağız
üstünde bol bol gökler olacak.

Biz çocuklar bir kent kuracağız
içinde en büyük sevinç sokağı olacak.

Biz çocuklar bir kent kuracağız
bu kent bizim yüreğimiz olacak.

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Çocuklar nasıl bir kent kurmak istiyorlar?
- Siz kendi sokağınıza nasıl bir isim verirdiniz?
- Hangi duygular içerisinde şiir yazılmıştır?
- Şiirde hakim olan tema nedir?
- Şair, hangi duygu dile gelmiştir?
- Şiir okumayı veya dinlemeyi seviyor musunuz? Niçin?
- Bir yazma denemeleriniz oldu mu? Olmuş ise şiirleri sınıfa getirip arkadaşlarınıza okuyunuz?

KIŞ MEVSİMİ

Benim adım kış mevsimi.
Soğuk tutarım kendimi.
Buraya gelmeden önce,
Giydim beyaz elbisemi.

Ama ince giyerseniz,
Bana fırsat verirseniz,
Dostluğuma güvenmeyin,
Sonra hasta olursunuz.

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Kış mevsiminin beyaz elbise giymesi ne demektir?
- Neden kış mevsimini dostluğuna güvenmemeliyiz?
- Kış mevsiminin özellikleri nelerdir?
- Resimlerde gördüklerinizi sözlü olarak anlatınız.
- Kış mevsiminde çocuklar en çok nerede oynamayı seviyorlar?
- Karlı havalarda siz hangi oyunu oynuyorsunuz?
- Karlı havalarda nelere dikkat ediyorsunuz?

ALFABENİN ÖYKÜSÜ

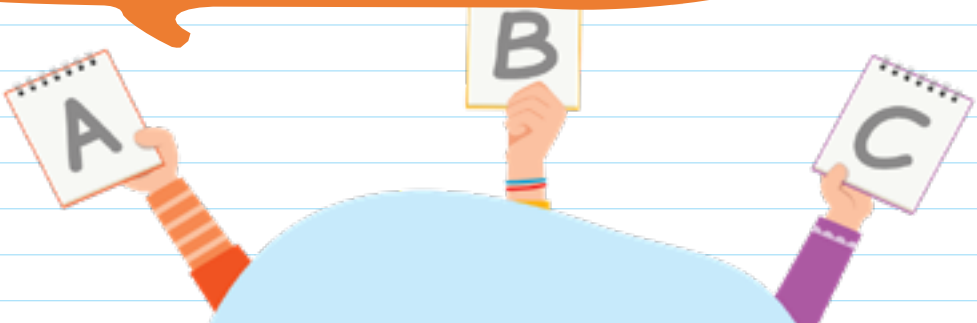

ALFABEMİZ

Alfabenin bahçesini,
Aydınlatan güneşiz.
Birbirini çok seven,
Yirmi dokuz kardeşiz.

El ele tutuşunca,
Hemen oluruz hece.
Siz bizleri hem yazın,
Hem okuyun güzelce.

Bitişik eğik el yazısı harfleri

A a	B b	C c	Ç ç	D d	E e
F f	G g	Ğ ğ	H h	İ i	I ı
J j	K k	L l	M m	N n	O o
Ö ö	P p	R r	S s	Ş ş	T t
U u	Ü ü	V v	Y y	Z z	

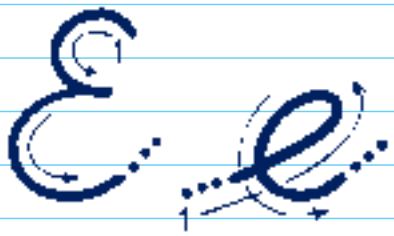

E e E e E e E e

e e e e

Resimde gördüklerinizi anlatınız. Adında “e” sesi bulunan varlıkların resimlerini boyayınız.

E deyince başa
Hemen elma gelir akla.
Hep el ele olur,
Lale ile ela.

E, alfabenin ecesidir.
Dağların yücesiyim.
Denizin hecesiyim.
Alfabe sarayının,
En güzel ecesiyim.

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

E e

ev *ekmek* *elma*

Bu sayfa senin "*E, e*" yazman için.

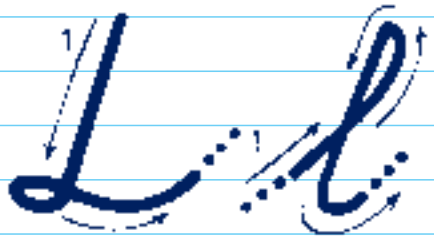

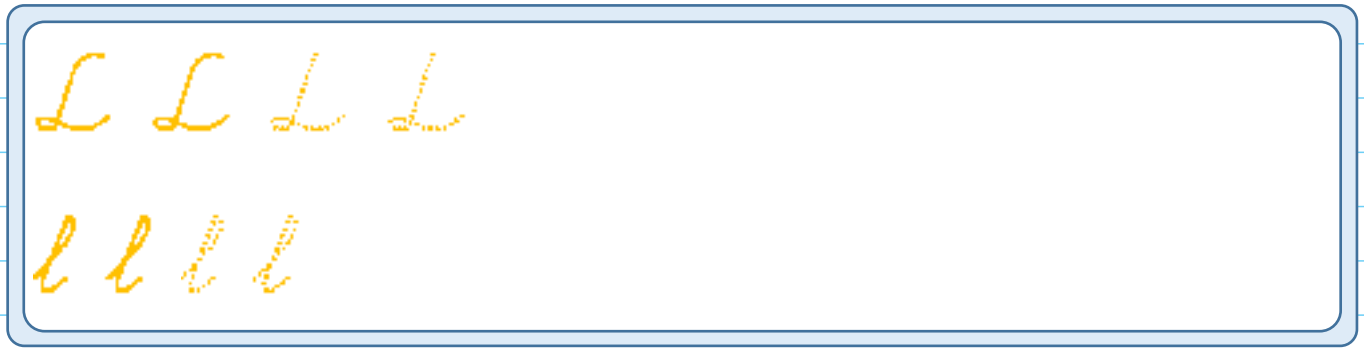

Resimde gördüklerinizi anlatınız. Adında "*l*" sesi bulunan varlıkların resimlerini boyayınız.

Leylek gibi duruşum
Uzun, ince bir sesim
İlk öğrenilen deyince,
Elbette akla ben gelirim.

L, alfabe lalesidir.

Lale lale lalelim,
Yarın size gelelim,
En komik fıkralara,
Hep beraber gülelim.

İçinde "L", "l" harfi bulunan kareleri boyayınız.

L	k	l	n	o	L
B	V	e	L	N	a
C	d	l	p	r	R
L	s	u	a	l	i

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

L l

lahana

leylek

limon

Bu sayfa senin "L, l" yazman için.

A a

A A A A

a a a a

Resimde gördüklerinizi anlatınız. Adında "a" sesi bulunan varlıkların resimlerini boyayınız.

Alfabenin tacıyım
Herkesin arkadaşıyım.
En başta olsam da,
Yarışa katılırım..

A, alfabenin ağabeyidir.
Arkamda sıralanan,
Tüm harflerin başıyım.
Alfabe bahçesinde,
Oyun arkadaşıyım.

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

armut

anne

at

Bu sayfa senin "A, a" yazman için.

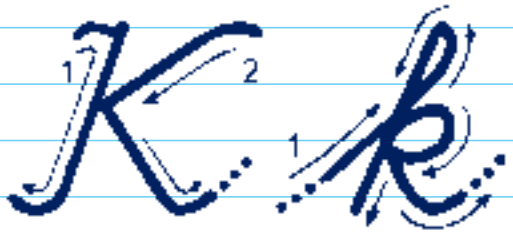

K K K K

k k k k

Resimde gördüklerinizi anlatınız. Adında "k" sesi bulunan varlıkların resimlerini boyayınız.

Kaplan gibidir ağzım
Birçok kelimeyi bilirim.
Bensiz yapamazlar,
Kalem gibi sevilirim.

K, alfabenin komiğidir.
Gülerim kıkır kıkır,
Oynarım şıkır şıkır,
Oyuncak arabamı,
Sürerim tıkır tıkır.

İçinde "K", "k" harfi bulunan kareleri boyayınız.

K	k	l	K	o	K
B	V	e	L	k	a
C	D	l	k	r	k
K	o	K	a	k	i

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

K k

kelebek

karınca

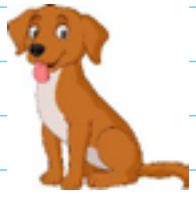
köpek

Bu sayfa senin "K, k" yazman için.

İ i

2

İ İ İ İ

i i i i

Resimde gördüklerinizi anlatınız. Adında “i” sesi bulunan varlıkların resimlerini boyayınız.

I dan sonra İ gelir,
İnce ince söylenir.
Süt verir, et verir,
Ona da inek denir.

İ, alfabenin incisidir.
Harflerin incisiyim,
Bilginin bir incisiyim.
Girdiğim her yarışın,
Kesin birincisiyim.

İçinde "İ, i" harfi bulunan kareleri boyayınız.

İ	k	l	İ	o	K
B	V	i	L	k	a
C	i	l	k	i	İ
İ	o	K	a	k	i

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

İ i

incir

inek

iğne

Bu sayfa senin "İ, i" yazman için.

N n

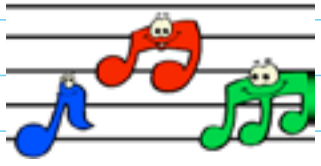

N N N N

n n n n

"N, n" harfini içeren sözcükleri işaretleyiniz.

nar	göl	maymun	Mert
elma	jeton	kiraz	göl
karpuz	kapı	Nora	limon

Okuyalım!

"Ne"lerin başındayım
Başa gelince zorlanırım.
İlk aklıma gelen,
Narin ve kırılganım.

N, alfabenin ninesidir.
Bahçelerin nanesi,
Dişi, inci tanesi,
Torunları ağlıyor,
Çabuk gelsin ninesi.

İçinde "N", "n" harfi bulunan kareleri boyayınız.

N	k	n	İ	o	N
B	n	i	n	k	a
N	i	n	k	i	h
İ	n	K	a	n	i

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

N n

nal

nine

nane

Bu sayfa senin "N, n" yazman için.

Bitişik eğik el yazısı ile öğrendiğiniz harfleri kullanarak kelimeler oluşturunuz. Daha sonra kelimelerden cümle oluşturunuz.

YAZALIM

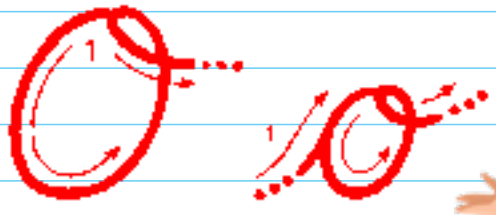

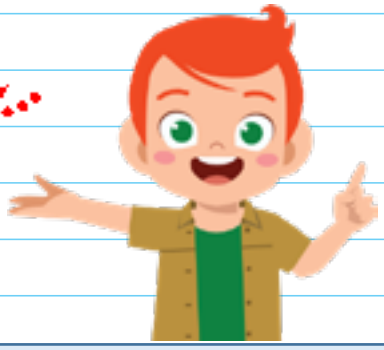

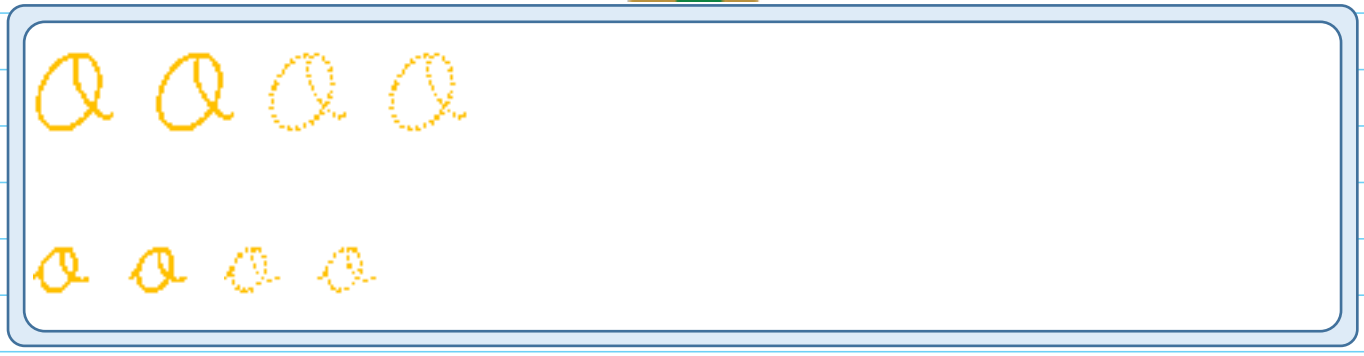

Okuyalım!

O, alfabenin oyuncusudur.
Ooo oo oralı, oda oda sıralı,
Sen ebe oluyorsun,
Bu oyunun kuralı.

İçinde "O", "o" harfi bulunan kareleri boyayınız.

o	k	O	İ	o	l
B	n	i	n	o	a
N	i	n	k	i	h
İ	O	K	o	n	i

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

otobüs

odun

okul

M m

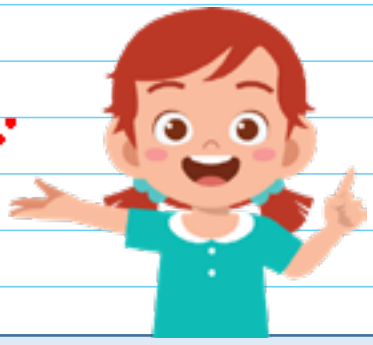

M M M M

m m m m

Okuyalım!

Merak etme buradayım
Alfabenin ortalarındayım.
Benden sonra gelenin,
Bir çubuk fazlasıyım.

İçinde "M", "m" harfi bulunan kareleri boyayınız.

m	h	b	M	o	l
T	g	i	n	o	a
N	i	n	k	j	h
İ	Q	m	o	n	M

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

M m

mantar

makas

mandalina

U u

U u U u U

u u u u u

Okuyalım!

Uykucu derler bana
Arada uyanırım aslında.
Uyum ararlar başımda,
Çok yazamasalar da.

İçinde "U", "u" harfi bulunan kareleri boyayınız.

u	l	O	İ	o	u
A	n	k	n	T	a
N	i	n	U	i	h
u	O	K	o	n	i

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

U u

un

uğur böceği

uçak

T t

T T T T

t t t t

Okuyalım!

İçinde "T", "t" harfi bulunan kareleri boyayınız.

Tavşan gibi zıplayamam
Tek başıma kalamam.
Karıştırırlar bazen beni,
Kimseye söyleyemem.

t	k	O	İ	y	l
l	n	T	n	o	a
E	i	n	b	i	t
d	T	K	o	n	i

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

T t

tren

top

tavuk

Ü ü

Ü ü Üü ü

ü üü ü

Okuyalım!

Üzgün olurum arada
Gülde de bulunurum oysa.
Dikenim yoktur,
Nokta koyarlar kafama.

İçinde "Ü", "ü" harfi bulunan kareleri boyayınız.

ü	l	T	İ	o	G
P	n	Ü	n	ü	t
k	i	a	U	i	h
Ü	O	K	ü	n	i

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

Ü ü

üçgen

ütü

üç

Y y

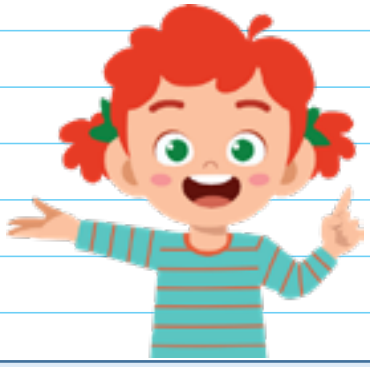

Y Y Y Y

y y y y

Okuyalım!

Yağmur olunca yağarım
Şemsiye de varım.
Sapan yapmayın beni,
Sonra bayılırım.

İçinde "Y", "y" harfi bulunan kareleri boyayınız.

y	l	ö	İ	o	Y
n	A	k	l	y	a
K	i	n	Y	i	h
u	O	T	o	n	ş

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

Y y

yaprak yumurta yengeç

EĞLENELİM

İki resim arasındaki farkları bulalım. Resimleri boyayalım.

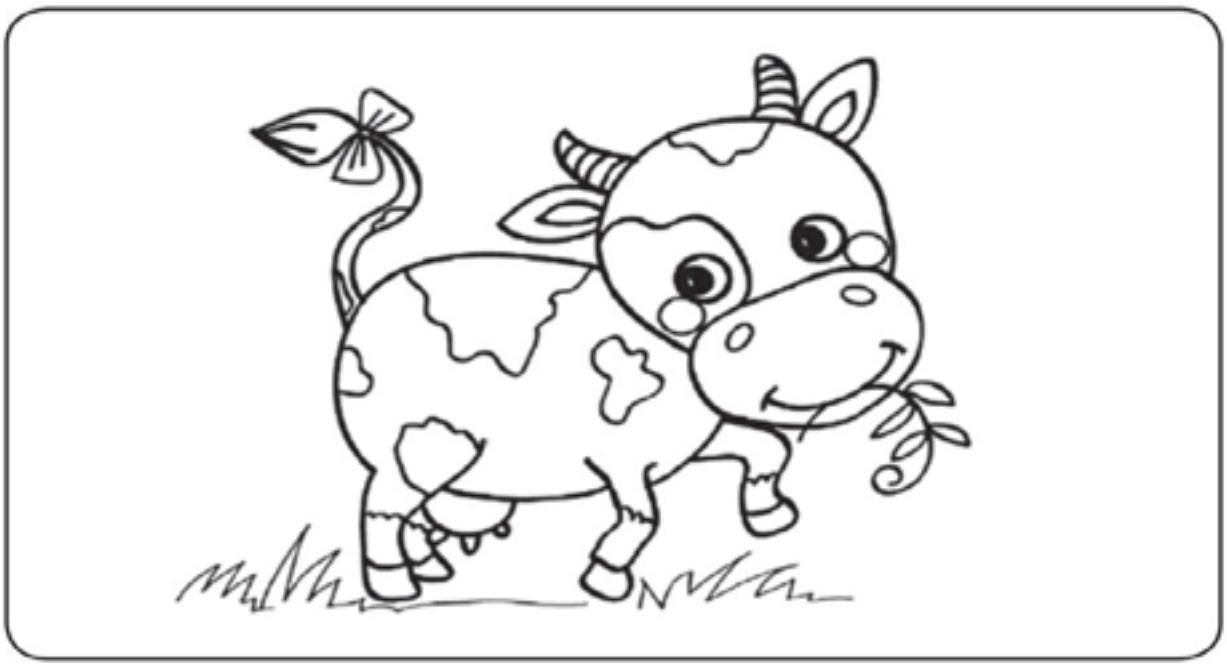

Bitişik eğik el yazısı ile öğrendiğiniz harfleri kullanarak kelimeler oluşturunuz.
Daha sonra kelimelerden cümle oluşturunuz.

YAZALIM

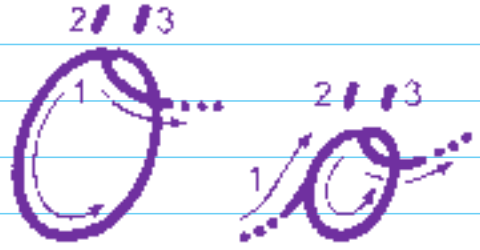

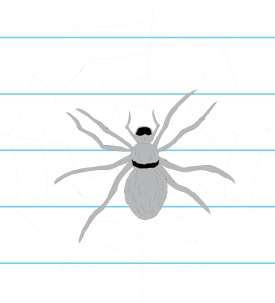

ö ö ö ö

ö ö ö ö

Okuyalım!

Önder bir kişiliğim
Önce ve önde birinciyim.
Meyvelerde duyulmayan,
Biriyim bilirim.

İçinde "Ö", "ö" harfi bulunan kareleri boyayınız.

ö	k	L	Ö	t	u
V	s	h	l	Ö	a
K	i	b	Y	i	ö
u	Q	e	o	n	ş

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

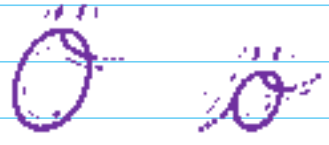

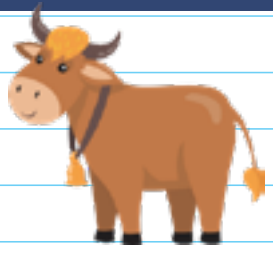

öküz

öğrenci

ördek

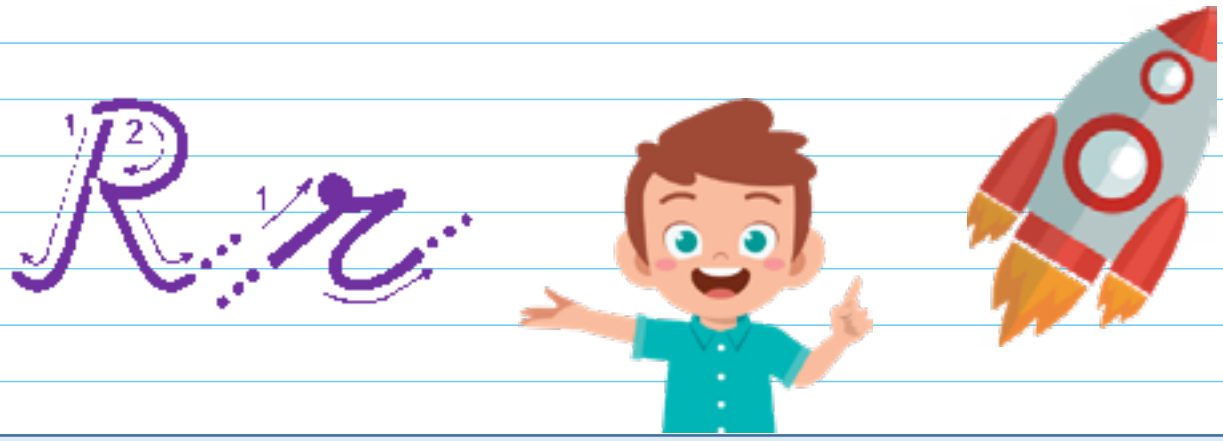

R r

R R R R

r r r r

Okuyalım!

Bazen söylemezler beni
Dilleri dönmez belki.
Yinede severim hepinizi,
Koşar sararım sizi.

İçinde "R", "r" harfi bulunan kareleri boyayınız.

r	k	L	r	g	u
V	s	h	l	Ö	a
j	r	R	Y	i	T
R	Q	e	o	R	ş

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

R r

rüzgar

raket

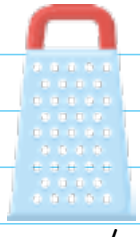

rende

I ı

I I I I

ı ı ı ı

Okuyalım!

Ilık esen yel gibi
Arada ıslık çalarım.
Ispanak dostumdur,
Yiyince ışıldar dururum.

İçinde "I", "ı" harfi bulunan kareleri boyayınız.

ı	k	L	I	t	G
A	s	h	l	Ö	İ
j	ı	b	Y	i	u
ş	V	e	I	n	ş

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

I ı

ırmak

ıstakoz

ızgara

D d

D D D D

d d d d

Okuyalım!

Dünyayı taşırım
Büyük gurur duyarım.
Dedem gibiyim,
Biraz göbekliyim.

İçinde "D", "d" harfi bulunan kareleri boyayınız.

d	k	a	F	t	ç
m	s	h	d	Ö	İ
c	D	b	Q	i	D
z	U	e	Ş	n	ş

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

D d

diş

dede

deve

Ş ş Ş ş

ş ş ş ş

Okuyalım!

Sıra bana gelmiş sanırım
Heyecanla bekleyip dururum.
Sıkılmadım dersem,
Yalan söylemiş olurum.

İçinde "Ş", "ş" harfi bulunan kareleri boyayınız.

ş	k	Ş	u	t	ç
n	d	H	d	Ö	g
c	ı	b	s	i	d
s	U	e	Ş	n	L

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

şaat

şalyangoz

şarımşak

B B B B

b b b b

Okuyalım!

Babamdan aldım adımı
Kimseye vermem sıramı.
İkincidir benim yerim,
Bebekte paylaşırım yarımı.

İçinde "B", "b" harfi bulunan kareleri boyayınız.

b	t	A	u	b	ç
D	d	H	d	Ö	g
c	B	b	L	i	d
v	e	n	Ş	n	B

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

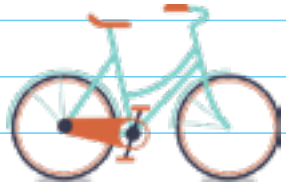

B b

biberon bisiklet balon

EĞLENELİM

KELİME TÜRETME

Sınıfta oynanan bir oyundur. Öğretmen bir kelime söyleyerek oyunu başlatır. Sırası gelen öğrenci kendinden önce söyleyen kişinin söylediği kelimenin kaç hece olduğunu ve son harfinin sesli mi sessiz mi olduğunu söyleyerek, son harfi ile yeni bir kelime türetir. Oyun bu şekilde devam eder. Yanlış hece sayısı, son harfi n sesli mi sessiz mi olduğunu söyleyemeyen ya da kelime türetemeyen kişi elenir. Ayrıca bir öğrenci ğ ile biten kelime söylerse ondan sonra gelen öğrenci ğ ile kelime başlamayacağı için elenir. (Bu oyun Türkçe dersi kazanımına katkı amacıyla oynanan bir oyundur. Kelime, hece, sesli - sessiz harf kavramı ve Türkçede ğ ile kelime başlamayacağını öğrenirler.)

Bitişik eğik el yazısı ile öğrendiğiniz harfleri kullanarak kelimeler oluşturunuz.
Daha sonra kelimelerden cümle oluşturunuz.

YAZALIM

Z z

Z Z Z Z

z z z z

Okuyalım!

Zordur sonuncu olmak
Kimse istemez bak.
Zamanımı bilirim,
Zinde kalın derim.

İçinde "Z", "z" harfi bulunan kareleri boyayınız.

z	t	A	d	b	z
D	d	p	d	J	K
c	Z	b	L	i	d
u	y	n	Ş	a	Z

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

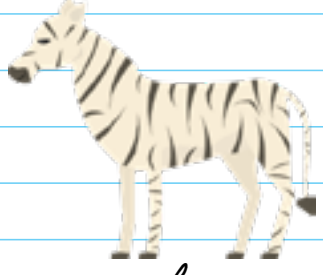

Z z

zebra zil zeytin

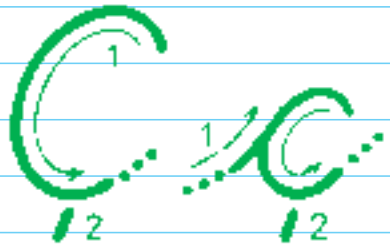

Ç Ç Ç Ç

ç ç ç ç

Okuyalım!

Çarşıda, çarşafta
Vazgeçilmezdir adım.
Testlerden çok çekerim,
Hep atlanırım.

İçinde "Ç", "ç" harfi bulunan kareleri boyayınız.

ç	y	o	d	b	l
Z	p	d	ç	ı	K
V	Ç	b	L	i	d
a	y	n	Ç	a	C

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

çiçek

çaydanlık

çekiç

Ç Ç

Ğ ğ

Ğ Ğ Ğ Ğ

ğ ğ ğ ğ

Okuyalım!

Gül derler bana
Gülümserim oysa!
Gece gündüz,
Hep benden yana.

İçinde "Ğ", "ğ" harfi bulunan kareleri boyayınız.

ğ	y	o	d	b	l
t	p	Ğ	ı	n	f
T	Ç	b	D	i	l
g	y	n	Ğ	a	C

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

Ğ ğ

gökkuşağı

gemi

güneş

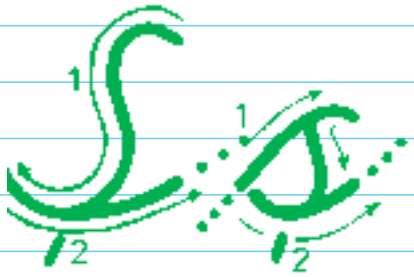

ڜ ڜ ڜ ڜ

ڜ ڜ ڜ ڜ

Okuyalım!

Şimdi geldim buraya
Şiir okurum siz dostlara.
Şarkıda bilirim,
Söyleyelim hep bir arada.

İçinde "ڜ", "ڜ" harfi bulunan kareleri boyayınız.

ڜ	o	1	d	Ş	l
m	l	G	ı	g	F
T	c	Ş	d	p	l
g	ş	n	G	l	C

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

ڜ ڜ

ڜeker

ڜapka

ڜeftali

C c

C C C C

c c c c

Okuyalım!

Cuma olsun diye beklerim
Tatile hemen girerim.
Evimde neşeyle,
Cik cik diye öterim.

İçinde "C", "c" harfi bulunan kareleri boyayınız.

c	o	z	d	Ş	r
t	C	G	p	g	C
N	h	Ş	d	ı	g
g	ş	c	G	s	M

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

C c

cüzdan

civciv

cüce

P p

P P P P

p p p p

Okuyalım!

Patlıcan, pırasayı severim
Adımı taşırlar derim.
O zaman kendimi,
Padişah gibi hissederim.

İçinde "P", "p" harfi bulunan kareleri boyayınız.

p	o	z	d	Ş	r
t	l	G	ş	g	C
o	p	m	d	P	k
g	ş	p	b	s	n

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

P p

patlıcan

papatya

penguen

EĞLENELİM

RESİM ÇİZİYORUM

Sınıfta oynadığımız bir oyundur. Beşerli guruplar halinde iki grup arasında oynanır. Her öğrenci kendi kalemini alır. Öğretmen öğrencilerden bir nesne (Ev) çizmesini ister. Öğrenci kalemini alır tahta önüne gelir ve gözlerini kapatır. Öğretmen ona evin duvarlarını çiz der. Öğrenci çizip gözlerini açar ve yerine oturur. Diğer öğrenci kendi kalemi elinde yerinden kalkar. Tahta önüne bir adım kala gözlerini kapatır. Öğretmen "Çatısını yap.'' Der. Öğrenci gözleri kapalı çatıyı çizer. Gözlerini açıp yerine oturur. Diğer öğrenci kalemini alıp yerinden kalkar. Aynı şekilde öğretmen komutu kapı, pencere, baca şeklinde komutlarla sürdürür. Resim bitince öğrenci gözünü açıp yerine oturur. Sınıftaki diğer öğrenciler en güzel yapan gurubu oylama yoluyla seçerler. Kazanan gurup alkışlanır.

Bitişik eğik el yazısı ile öğrendiğiniz harfleri kullanarak kelimeler oluşturunuz.
Daha sonra kelimelerden cümle oluşturunuz.

YAZALIM

H h

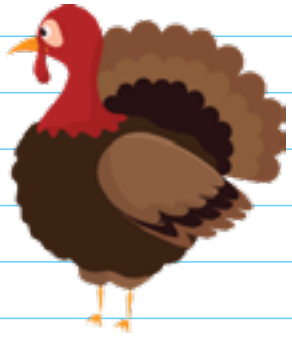

H H H H

h h h h

Okuyalım!

Hemen de gelirim
Herkesi çok severim.
Harbi derler bana,
Hesabımı bilirim.

İçinde "H", "h" harfi bulunan kareleri boyayınız.

h	o	g	d	H	U
t	H	f	D	g	C
o	K	J	d	h	k
h	ş	h	b	s	n

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

H h

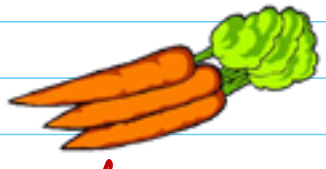

havuç

havlu

helikopter

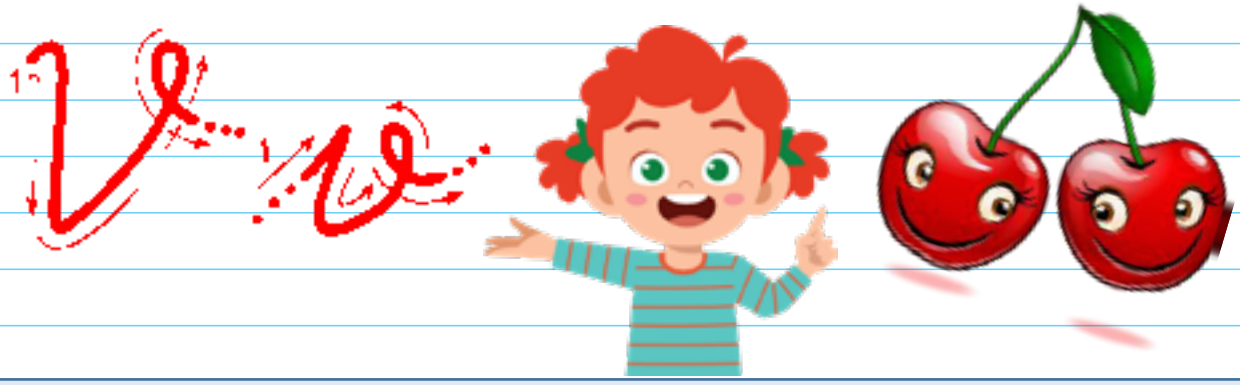

V v V v V v V v

v v v v v v v v

Okuyalım!

Vın derim her yarışta
Hızlıyımdır arabada.
Arı denince akla,
Vız olurum bu defa.

İçinde "V", "v" harfi bulunan kareleri boyayınız.

v	p	n	d	v	S
ı	V	v	D	u	V
l	h	J	d	v	k
V	ş	v	f	s	n

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

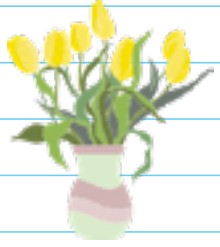

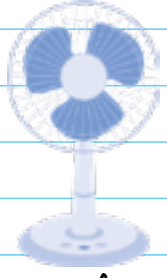

V v

vinç vazo vantilatör

Ğ ğ

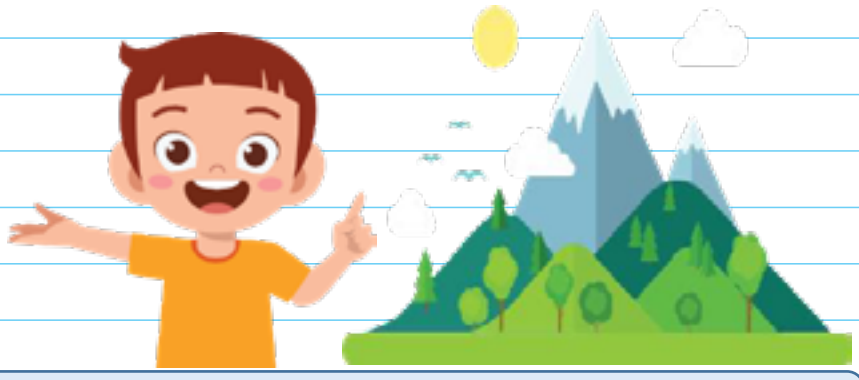

Ğ Ğ Ğ Ğ

ğ ğ ğ ğ

Okuyalım!

Her başa sığmam
Dolanırım sağdan soldan
Kelimede beni ararsan,
Sona doğru bak aman.

İçinde "Ğ", "ğ" harfi bulunan kareleri boyayınız.

ğ	p	v	d	Ğ	t
k	v	m	ş	u	B
l	h	J	Ğ	ğ	o
ğ	s	g	f	s	ğ

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

Ğ ğ

kaplumbağa

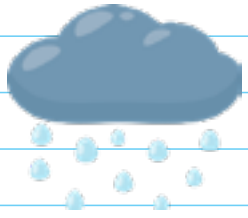

yağmur

kurbağa

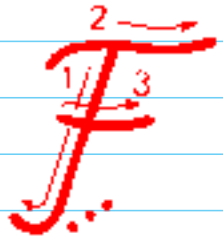

F F F F

f f

Okuyalım!

Fil gibi değildir burnum
Bir direk iki çubuğum.
Fındık ve fıstık,
En iyi dostum.

İçinde "F", "f" harfi bulunan kareleri boyayınız.

f	p	v	d	u	t
l	o	F	ş	i	f
t	h	j	f	i	l
F	s	g	L	s	F

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

F f

fare fındık flamingo

J j

J J J J

j j

Okuyalım!

İçinde "J", "j" harfi bulunan kareleri boyayınız.

Joker harf gibiyim
Pek bilinmezim.
Arada çıkar,
Kendimi belli ederim.

j	p	v	d	J	e
t	l	J	ş	İ	j
r	j	N	f	ğ	l
F	s	j	L	j	J

Aşağıdaki görsellerin isimlerini söyleyiniz.

J j

judo

jet

jandarma

EĞLENELİM-YAZALIM

Aşağıda karışık olarak harfler verilmiştir. Resimlerden yararlanarak harflerden sözcükler oluşturalım. Sözcükleri, örnekteki gibi noktalı yerlere bitişik eğik el yazısı ile yazalım.

R A F E

fare

U K O L

.....

U U T R M A Ç

.....

A A A B R

.....

RESİMLİ BULMACA

Resimdeki varlıkların adlarını kutulara bitişik eğik el yazısı ile yazınız.

KAR TANESİNİN HİKÂYESİ

Aslı ile Can, pencerede oturmuş dışarıyı seyrediyorlardı. Dışarıda lâpa lâpa kar yağıyordu. Beyaz kelebekler gibi uçuşmakta olan kar taneleri çok hoşlarına gitmişti. Pencereyi açarak bunlardan birini yakaladılar. Büyüteçle bakınca bunun altı köşeli bir yıldıza benzediğini gördüler. Aslı:

- Ah! Benim cici kar tanem ne güzelsin böyle. Sen nerelerden geliyorsun, dedi. Aslı'nın tatlı sözleri kar tanesinin çok hoşuna gitti.
- Güzel kız, sen beni tanımadın mı, dedi. Ben, sizin her zaman içtiğiniz, kullandığınız, yıkandığınız sudan oluştum. Aslı:

- Peki, seni kim bu hale getirdi?

Kar tanesi:

- Ben bir su damlacığı idim. Güneş beni ısıtıp buharlaştırdı. Birden kendimi gökyüzünde bulutlar arasında buldum. Gökyüzünde başka arkadaşlarla birleştik. Birleşince ağırlığımız arttı. Su damlacıkları halinde yere dökülmeye başladık, derken biraz daha üşüdük ve kar tanesine dönüştük.

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Kar tanelerinin yağışı neye benzetiliyor?
- Hikâyede anlatılan kar tanesi neden meydana gelmiştir?
- Su damlacığı güneş ısıtınca neye dönüşüyor?
- Hikâyenin kahramanları kimler?
- Hikâyenin konusu nedir?

CÜMLE BİLGİSİ

Bir duyguyu, düşünceyi, isteği veya haberi anlatmaya yarayan söz dizilerine **cümle** denir. Cümleler anlamlı olmalıdır. O nedenle cümleyi oluşturan kelimeler düzgün sıralanmış olmalıdır. Bir cümle tek bir kelimeden oluşabileceği gibi, birden fazla da kelimeden de oluşabilir.

Unutma!

1. Cümle her zaman büyük harfle başlar.
2. Cümlenin sonuna nokta (.), soru işareti (?), ve ünlem işaretlerinden(!) uygun olanı konur.
   Yazdığımız cümleler soru anlamı taşıyorsa **soru işareti (?)** koyarız.
   Korku, heyecan, acıma, şaşma, coşku gibi anlamları taşıyorsa **ünlem işareti(!)** koyarız.

ÖRNEK 1.

Aşağıdaki cümlelerde ( ) içlerine uygun noktalama işaretlerini koyalım.

Pazartesi ( ) salı ( ) çarşamba ve cuma günleri yokum ( )

Cumhuriyet 29 ( ) 10 ( ) 1923 tarihinde ilan edildi ( )

Yılın 10 ( ) ayı ekim ayıdır ( ) değil mi ( )

Sütümü içtim ( ) dişlerimi fırçaladım ( ) uyuyacağım ( )

ÖRNEK 2.

( ) olan yerlerde uygun noktalama işaretlerini kullanalım.

Evinden çıkıp pazara doğru yürüyen Ayla en sevdiği arkadaşı ( ) Sibel ile karşılaştı ( )

Ayla:

( ) Merhaba Sibel nasılsın ( )

( ) İyiyim ( ) Sen nasılsın ( )

( ) Ben de iyiyim ( )

( ) Nereye gidiyorsun ( )

( ) Pazardan elma ( ) kiraz ( ) ıspanak ve portakal almam gerekiyor ( ) oraya gidiyorum ( )

( ) Peki, iyi alışverişler ( )

( ) İyi günler ( ) ‘’ ‘’ olan yerlerde uygun noktalama işaretlerini kullanalım.

OLUMLU CÜMLE – OLUMSUZ CÜMLE

Olumlu cümle: Bir işin yapıldığını ya da yapılacağını bildiren cümlelere ***olumlu*** cümle denir.

Örnek:

Mehmet Ali, futbol oynuyor.

Olumsuz cümle: Bir işin yapılmadığını ya da yapılmayacağını bildiren cümlelere ***olumsu***z cümle denir.

Örnek:

Mehmet Ali, futbol oynamıyor.

Cümlede iş ve hareket bildiren sözcüklere "-me, -ma, -mı, -mi, -mu, -mü" eklenerek olumlu cümleler olumsuz hale getirilir.
Ayrıca "yok" ve "değil" kelimeleri de olumlu cümleleri olumsuz yapar.

Aşağıdaki olumlu cümleleri olumsuz yapalım.

Ela, erkenden uyudu.

Mehmet öğretmen sınıfa girdi.

Arkadaşlarımla çok iyi geçiniyorum.

Aşağıdaki olumsuz cümleleri olumlu yapalım.

Melike, bugün okula gelmedi.

Dün akşam televizyon seyretmedim.

Bu ekmekler taze değil.

SORU CÜMLESİ

Bir duygu veya düşünceyi soru yoluyla açıklayan cümlelere ***soru*** cümlesi denir. Bir işin yapılıp yapılmadığını sormak, bir şeyin nedenini öğrenmek, durumla ilgili bilgi edinmek gibi amaçlarla kurulurlar. Bazı soru cümlelerinde; ''kim, ne, ne zaman, nerede, nasıl, nerede, hangi, kaç, kaçıncı,'' gibi soru sözcükleri kullanılır, bazılarında da ''mi, mı, mu, mü, mısın, misin, musun, müsün,…'' gibi soru ekleri kullanılır.

Soru cümlelerinin sonuna soru işareti konur. (?)

Örnek: Dün beni arayan sen miydin?
Bize ne zaman geleceksin?
Bana ne aldın?
Hangi okulda okuyorsun?
Kardeşin eve geldi mi?
Daha çok hangi kitapları okuyorsunuz?
Buraya nasıl geldin?

ETKİNLİK

Aşağıdaki cümleleri soru cümlesi haline getirerek altlarına yazınız.

- ✓ Yemekten sonra top oynadılar.

  ……

- ✓ Sen de saklambaç oynamayı seviyorsun.

  ……

- ✓ Tuğçe bugün tiyatroya gidecek.

  ……

- ✓ Babaannemin ördüğü atkı bitti.

  ……

GÜVERCİN İLE KARINCA

Karıncanın biri susamış. Su içmek için dere kenarına inmiş. Ağzını suya uzatırken ayağı kaymış. Kendini suda bulmuş. Bağıra çağıra yardım istemeye başlamış. Uçmakta olan bir güvercin, karıncanın sesini duymuş.

- Şu zavallıya yardım edeyim, demiş. Gagasına aldığı çöpü getirip suya atmış.

Karınca çöpün üzerine çıkmış. Çırpına çırpına kıyıya varmış. Güvercine:

- Sağ ol güvercin kardeş, demiş. Bu iyiliğinin altında kalmam

Güvercin gülmüş.

- Etin ne, budun ne senin karıncacık, demiş.

O sırada bir avcı güvercini gözetlemeye başlamış. Tüfeğini doğrultmuş ha vurdu, ha vuracak. Bunu gören karınca, avcının ayağına doğru yürümüş. Avcının topuğundan ısırmış. Avcı sendeleyince atışı boşa gitmiş. Güvercin vurulmaktan kurtulmuş.

Böylece güvercin, küçük karıncanın neler yapabileceğini anlamış.

La Fontaine

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Karınca dere kenarına niçin inmiş?
- Suya düşen karınca ne istemiş?
- Karıncanın yardım sesini kim duymuş?
- Güvercin karıncaya nasıl yardım etmiş?
- Karınca ‘’Bu iyiliğinin altında kalmam’’ deyince güvercin ne yapmış?
- Başkalarını küçümsemek nasıl bir davranıştır?

SERBEST OKUMA

OKUMAYI SEVEN KARINCA

Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde kalbur saman içinde yeşil bir ormanda ailesiyle birlikte yaşayan küçük bir karınca varmış. Bu karınca okumayı çok severmiş. Sürekli kitap okur dururmuş. Ancak diğer karıncalar: "Karıncalar kitap okumaz ki, kış için ihtiyaçları olan yemeği toplar, kitap okuman çok gereksiz!" diyerek küçük karınca ile alay ediyorlarmış.

Küçük karınca ise kitap okumaya devam ediyormuş. Ancak kitap okumaktan hiç yiyecek toplayamamış. Aile bu durumdan çok rahatsız olmuş ve ona çalışmadığı için kızmışlar. Bu durum küçük karıncayı çok üzmüş. Zaman geçtikçe kış yaklaşmaya başlamış. Diğer karıncalar ormana pikniğe gelen insanların kırıntılarını toplayıp depolamışlar. Ancak depoda yeterli kadar yiyecek yokmuş. Bu da karıncaları endişelendiriyormuş.

Kraliçe karınca herkesi çağırıp bir toplantı yapmaya karar vermiş. Karıncalar yer altında bulunan bir salonda toplanmışlar. Kraliçe:

"Kış çok yaklaştı ancak bizlere yetecek kadar yiyecek toplayamadık. Herkesin daha fazla çalışıp yiyecek toplaması gerekiyor. Yoksa kışın aç kalacağız." demiş.

Bunun üzerine küçük karıncanın aklına kitaptan okuduğu bir bilgi gelmiş. Oturduğu yerden kalkıp bağırmış:

"Heyy, bizim ihtiyacımız olan şey bir restoran! İnsanların karnını doyurmak için bu yerlere gittiğini okudum. Eğer bizde oraya gidersek bolca yiyecek toplayabiliz." demiş.

Diğer karıncalar bunun mantıklı olabileceğini düşünmüş ve yola çıkmışlar. Ormandan çıkıp insanların yaşadığı bir kasaba bulmuşlar. Küçük bir restoran görmüşler ve hemen yiyecek bulmak için o tarafa gitmişler. Gerçekten de küçük karıncanın kitaplarda okuduğu gibi burada bolca yiyecek varmış. Hepsi yiyecekleri toplamış ve yuvaya geri dönmüşler. Artık depolarında bolca yiyecek varmış. Kraliçe, küçük karıncayı tebrik etmiş. Anne ve babası da onunla gurur duyuyormuş. Küçük karınca ise kitap okumanın ne kadar faydalı olduğunu bir kez daha anlamış.

Esra AYDIN

KARGA İLE TİLKİ

Bir varmış bir yokmuş; bir zamanlar bir ağacın dalında neşeyle dans eden bir karga varmış. Karga çok mutluymuş, çünkü ağzında kocaman bir peynir parçası varmış, karga bulduğu peynirden dolayı çok ama çok mutluymuş. Ağzındaki kocaman peyniri tam midesine indirmek üzereymiş ki, oradan geçmekte olan bir tilki kargayı görmüş. Kurnaz tilki kargayı kandırıp, peyniri alabilmek için bir plan yapmış ve kargaya demiş ki 'Karga kardeş, merhaba, ne kadar güzelsin, sesin de çok güzelmiş, herkes bunu konuşuyor, ben de bunca yolu senin sesini duyabilmek için geldim' demiş. Bu güzel sözleri duyan karga hemen kendini kanıtlama sevdasına düşmüş ve 'Ben senin için güzel bir şarkı söylerim' demiş. Bunu söylemek için ağzını açar açmaz, kocaman peynir parçasını da ağzından düşürmüş. Kurnaz tilki hemen düşen peynir parçasını alıp, kaçmış. Eli de, karnı da boş kalan karga da bir daha güzel sözlere inanıp, elindekini kaptırmaması gerektiğini anlamış.

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Metne göre ağaçta kim varmış?
- Karganın ağzında ne varmış?
- Tilki, kargadan ne yapmasını istemiş?
- Tilki, karganın elinden peyniri nasıl almış?

ÖN HAZIRLIK

- Evinizin adresini bilmek hangi durumlarda gerekli olur? Söyleyiniz.

KAYBOLAN MURAT

Günlerden pazardı. Murat ağabeyiyle birlikte lunaparka gitti. Bütün gün eğlendiler.

Az ilerdeki palyaço çok komik hareketler yapıyordu. Murat, ağabeyini unuttu. Palyaçoyu izlemeye daldı.

Hava kararmaya başlayınca aklı başına geldi. Murat lunaparktan çıktı. Çevresine bakındı. Ağabeyi hiçbir yerde yoktu. Korkudan ağlamaya başladı. Murat'ı gören polis yanına yaklaştı:

- Neden ağlıyorsunuz?

- Ben buraya ağabeyimle gelmiştim. Ama onu kaybettim. Evime nasıl gideceğim?
- Sen evinin adresini söyle. Biz, seni hemen götürelim oğlum. Ağlama!
- Ben adresimizi bilmiyorum ki.
- Tamam, üzülme. Evinizin telefon numarasını söyle. Arayıp adresini öğrenelim. Hem onlar da seni merak etmişlerdir.
- Polis amca, ben telefon numarasını da bilmiyorum.

Polis, Murat'ı alıp karakola götürdü. Ağabeyi çoktan polise başvurmuştu. Karakolda Murat'ı bekliyorlardı. O da çok korkmuştu. Murat, ağabeyini görünce çok sevindi. İki kardeş birbirine sımsıkı sarıldılar.

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Polis niçin Murat'ı eve götüremiyor?
- Murat niçin utanıyor? Neden ağlıyor?
- Murat adresi veya ailesinin telefon numarasını bilseydi neler olurdu?
- Murat'ın yerinde siz olsaydınız neler hissederdiniz?

TAHMİN EDELİM

- Polis Murat'ı görmeseydi neler olurdu?
- Hikâyenin devamı nasıl olurdu?

DÜŞÜNELİM – TARTIŞALIM

- Kaybolduğumuzda neler yapmalıyız? Kimden yardım istemeliyiz?

ÖĞRENELİM

Adresimizi, annemizin ya da babamızın telefon numarasını ezbere bilmeliyiz. Adresimizi bilmek; kaybolduğumuzda, sağlık ve güvenlik gibi acil durumlarda, okulda bazı formların doldurulmasında, bize kolaylık sağlar. Yangın durumunda itfaiyeye, acil hastalık durumunda ambulansa, hırsızlık durumunda polise evimizin yerini bildirmek için adresimizi bilmeliyiz. Adresimizi herkesle paylaşmamalıyız. Gerektiği zaman polis ve güvenlik görevlilerine söylemeliyiz.

ASLANIN SARAYI

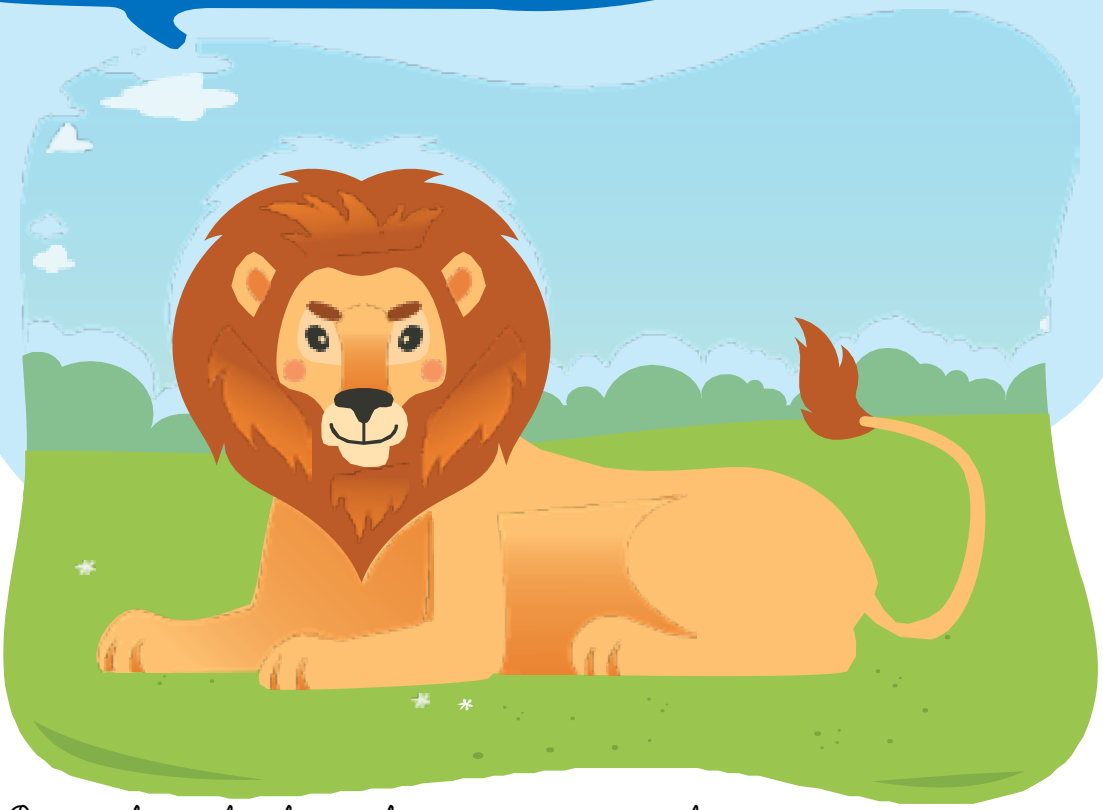

Ormanlar kralı aslan; maymun, kurt ve ayıyı tanışmak amacıyla sarayına çağırmıştı. Ancak sarayı çok pisti. Yediği hayvanlardan arta kalan et ve kemiklerin berbat kokusu, sarayın her tarafına sinmişti. Kokudan rahatsız olan ayı, içeri girer girmez yüzünü buruşturdu. Bir eliyle burnunu kapadı. Ancak bu hareketi, ayının canına mal oldu. Aslan, ayının kendisine hakaret ettiğini düşünerek onu cezalandırdı. Aslan, diğer misafirlerine güler yüzle hoş geldiniz, dedi. Maymuna dönerek: "Evet, maymun kardeş! Sarayımı nasıl buldunuz?" dedi. Ayının başına gelenleri hatırlayan maymun, aslana yanaşmaya başladı. Mükemmel bir sarayınız var efendim dedi. "Mis gibi kokuyor ve her yer tertemiz. Adeta bal dök yala."

Aslan, maymunun bu cevabından inceden inceye bir alay hissetti. Onun dalkavukluğundan ve yalancılığından tiksindi. Misafiri maymunu da parçalayıp bıraktı. Sıra kurttaydı. "Sen söyle bakayım" dedi, aslan. "Sarayımı nasıl buldun?" Kurt, bu sorunun sorulmasını bekliyordu. Pişkin pişkin güldükten sonra şöyle dedi: "Misafirperver efendimiz beni bağışlasınlar. Bu soruya cevap veremeyeceğim. Birkaç gündür nezle olduğum için burnum hiç koku almıyor."

Aşağıda verilen soruları metne göre cevaplayınız.

- Ormanlar Kralı Aslan kimleri sarayına tanışmak için çağırdı?
- Aslanın sarayı neden pis ve kötü kokuyordu?
- Maymun, aslanın sarayımı nasıl buldun sorusuna ne cevap vermiştir?
- Aslan, maymunun cevabında ne hissetti ve maymuna ne yaptı?
- Kurt, aslanın sorusuna neden cevap verememiş?

Doğru olanı işaretleyelim.

1) Aslanın hangi hayvanın kendisine hakaret ettiğini düşünmüş?

A) Maymun
B) Ayı
C) Kurt

2) Aslanın hangi hayvanın kendisi ile alay ettiğini düşünmüş?

A) Maymun
B) Ayı
C) Kurt

3) Kurt neden koku alamıyor?

A) Aslandan korktuğu için
B) Pişkin pişkin güldüğü için
C) Nezle olduğu için

Ön Hazırlık

- “Adlarımız olmasaydı ne olurdu?” sorusuyla bir tartışma başlatın.
- Aileniz ve arkadaşlarınız adlarınızdan başka nasıl hitap ediyorlar?
- Ailenizdeki ve çevrenizdeki kişiler sizi nasıl çağırıyor?
- İsminizle çağrılmadığınız zaman ne hissedersiniz?

BENİM ADIM SELEN

Benim adım Selen! Se-len

Kimse adımı söyleyemiyor. Hep başka şeyler diyor. Bilmiyorum neden?
Annem her sabah, “Günaydın bebeğim” der. “Ben bebek değilim, Selen’im,” diyorum, yalnızca gülüp bana sarılıyor. Adımı bir türlü söylemiyor.
Anlamıyorum neden? Ablamla oyun oynarken,
“Ben tavşanım, sen de kaplumbağa,” diyor.

Tahmin et!
“Selen ablasına ne söylemiş olabilir?”

“Ben kaplumbağa değilim, Selen’im,” diyorum.
“Öff aptal çocuk”, deyip surat asıyor. “Ben aptal çocuk değilim, Selen’im,” deyince çok kızıyor odasına gidiyor. “Bu çocukla oyun oynanmaz anne,” diyor.
Bu doğru değil, yalan! Adımı söylese her oyunu oynarım, ters takla bile atarım.
Bakkal amca beni her görüşünde, “Merhaba küçük kız,” der.
“Ben küçük kız değilim, Selen’im,” deyince çok mutlu oluyor. Bana çikolata, şeker veriyor. Neden?
Komşu teyze ne zaman bize gelse, “Ne haber cici kız,” der.

“Ben cici kız değilim, Selen’im,” dediğim anda yanaklarıma saldırıyor sıkıştırıyor da sıkıştırıyor, öpüyor da öpüyor. Yanaklarım hem acıyor, hem de kızarıyor. Öpmezse olmaz mı? Kim bilir?
Akşam babam eve gelince,
“Hoş geldin Serdar babacığım,” diyorum. Belki o da benim adımı söyler diye.

Tahmin et!
“Babası Selen’e ne söylemiş olabilir?”

Ne gezer?
“Hoş bulduk meleğim,” diyor. “Ben melek değilim, Selen’im,” deyip adımı hatırlatıyorum. “Biliyorum tatlı kızım,” diyor ama adımı söylemiyor.
Acaba neden?
Adımı söyleyen yok sanmayın sakın!

Tahmin et!
“Selen’e ismini kimler söylüyor olabilir?”

Yıldızlar, ay dede, karanlık, ayıcığım her akşam bana,
“İyi uykular Selen!” diyorlar.
İyi uykular yıldızlar!
İyi uykular ay dede!
İyi uykular karanlık!
İyi uykular ayıcık!
Aysel GÜRMEN

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Selen’e adını söylemeyenler kimlerdir?
- Selen’e adını söylemeyenler, ona nasıl sesleniyorlar?
- İnsanları isimleri ile çağırmanın önemi.
- İnsanlara isimleri ile seslenmemek ne gibi sonuçlar ortaya çıkarır?
- “Siz Selen’in yerinde olsaydınız ne yapardınız?”
- Selen’in duygularını anlatan bir yazı yazmalarını isteyiniz. Yazılarında kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler vermelerini isteyiniz.
- **“Benim Adım Selen”** metninin kendilerine ilginç gelen bir bölümünü, nedenleriyle birlikte anlatmalarını isteyiniz.
- Selen’in yerinde olsaydınız size isminizle hitap edilmediği zaman neler hissederdiniz?

BARIŞA GİDEN YOL

Örf ve âdetler insanlar arasında düzeni sağlamak için oluşmuştur. Huzur içinde yaşamamız, bu değerlere karşılıklı saygı göstermemize ve hoşgörüyle bakmamıza bağlıdır.

Her ulusun kendine özgü gelenekleri, yaşam biçimleri ve inançları vardır. Örneğin; Hindistan'da inek, insanlar için kutsal bir hayvandır. Ona saygı gösterilir. Bizde ise inek sıradan bir hayvan olarak kabul edilir.

Başkalarının düşüncelerine, geleneklerine ve dinlerine saygı göstermeliyiz. Çünkü barış ve huzurun temelinde hoşgörü ve saygı vardır. İnsanların birbirlerinin düşünce, gelenek ve inançlarına saygı göstermemeleri savaşlara dahi neden olabilmektedir. Bunu çok iyi bilen Atatürk de "Yurtta barış, dünyada barış" görüşünü ilke edinmişti. İç ve dış savaşları önlemenin yolunun hoşgörüden, geçtiğine inanmıştı. Her insanın istediği gibi düşünme ve inanma özgürlüğünün olduğunu dile getirmişti.

Hoşgörü olmadan arkadaşlık, dostluk ve barıştan söz etmek mümkün değildir. Unutmamalıyız ki hoşgörülü olmak, kazanabileceğimiz en güzel davranışlardan biridir. Bu davranışı kazanırsak arkadaşlarımızla ve çevremizle daha iyi ilişkiler kurarız. Daha anlayışlı olur, arkadaşlarımızı daha çok severiz. Böylece aileden başlayarak tüm insanları severiz. Bu da dünya barışının korunmasını sağlar.

Hüseyin ATABAŞ

ETKİNLİK

"Barışa Giden Yol" metnini iki defa okuyunuz (Birinci okuma ikinci okumaya göre daha yavaş olmalıdır). Etkinlikte örnek bir çalışma kâğıdı verilmektedir. Bu çalışma kâğıdı çoğaltılarak dağıtılabileceği gibi öğrencilerden defterlerine yazmaları da istenebilir.

“Neden–Çünkü” etkinliği öğrencilerin ailelerinden destek alarak cevap vermelerini isteyiniz. Cevapları bitişik eğik el yazısı ile yazınız.

1 Ulusların düşünceleri, gelenekleri, âdetleri ve dinleri birbirlerinden farklıdır?

Çünkü……

……

……

……

……

2 Atatürk “Yurtta barış, dünyada barış” görüşünü ilke edinmiştir.

Çünkü……

……

……

……

……

3 Hoşgörülü olmalıyız.

Çünkü……

……

……

……

……

Öğrencilerinizin:

1. Sebep-sonuç bağlantılarını kurmalarına dikkat ediniz.
2. Yazdıkları nedenlerin, sonuçları açıklayıp açıklamadığını sınıfça tartışınız.
3. Kendilerine özgü nedenler geliştirmelerine olanak veriniz.
4. Cevaplarını kontrol etmelerini sağlayınız.

Ön Hazırlık

- Başarılı olmak için neler yaparsınız?
- Çalışkan insan olmak bize neler kazandır?

ÇALIŞMAK

Çok çalışmalıyım ben
Bilmediğim bir konu
Duymadığım şiir
Okumadığım kitap
Hiç kalmamalı.

Çok çalışmalıyım ben
Dinlemediğim müzik
Öğrenmediğim hikâye
Çözemediğim bilmece
Hiç kalmamalı.

Çalışırsam eğer çok
Benim için imkânsız yok
Çalışıp başarırım
Ödülünü alırım
Hepimiz çok çalışalım.

H. Ayfer İLBİ

ETKİNLİK

Öğrencilerinizden sınıfa şiir örnekleri getirmelerini isteyiniz. Daha sonra aşağıdaki yönergeleri uygulayınız. Öğrenciler 4-5 kişilik gruplara ayrılır. Öğrencilerin getirdiği şiirler arasından bir şiir seçilir. Seçilen bu şiir öğretmen tarafından bir kez okunur. Şiirin, ana duygusu hakkında tartışmalar yapılır. Böylelikle öğrencilerde şiirle ilgili bir birikim oluşturulur. Bu şiirin her hangi bir ögesinden (ana duygusundan, şiirde geçen herhangi bir kavramdan…) yola çıkarak her öğrenci bir şiir yazar. Öğretmen her gruba 1. mısra, 2. mısra, 3.mısra, 4. mısra yazan dört adet zarf dağıtır. Öğrenciler şiirlerinin 1. mısralarını kesip 1.mısra yazan zarfa, 2. mısralarını kesip 2.mısra yazan zarfa koyarlar… Her zarfın içindeki mısralar karıştırılır. Daha sonra, zarfların içindeki mısralardan birer tane çekilir. Çekilen mısralar; duyguların uyumlu (birbirini tamamlayan duygular) olmasına dikkat edilerek bir araya getirilir, böylece daha uzun ve farklı şiirler oluşturulur.
Not: Aynı işlem bütün sınıf için yapılabilir. Grupların yazdığı şiirlerin yukarıda anlatılan şekilde bölünerek farklı bir anlayışla yeniden birleştirilmesi ile yeni şiirler elde edilebilir.

Ön Hazırlık

- Şu an hangi ayda ve mevsimdeyiz?
- Metni, noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz ve sesli okuyunuz.

MEVSİMLERDE BİRBİRİNİ İZLER

Saat tik-tak, tik-tak diye çalışırken zaman geçer. Geçen saatler birbirini izler. Bir, iki, üç, dört, beş... Bir günde yirmi dört saat var. Gece yarısında bir gün biter, yeni gün başlar. Günler de birbirini izler. Pazartesi, salı, çarşamba, perşembe, cuma, cumartesi, pazar. Haftanın günleri bu kadar. Sonra yeni bir hafta başlar. Günler birbirini izler. Aylar birbirini izler. Yıllar da birbirini izler. Çünkü Dünya'mız durmadan döner. Dünya kendi çevresinde döner, Güneş'in çevresinde dolanır. Ay da Dünya'nın çevresinde döner. Aman, aman! Durun biraz. Başım döndü. Dünya'mız kendi çevresinde bir kere dönünce bir gün geçer. Güneş'in çevresinde bir kez dolanınca bir yıl geçer.

Bir yılda on iki ay var. Yeni yıl hangi ayda başlar? Ocak. Peki, hangi ay kısacaktır? Şubat. Sonra hangi ay gelir? Mart. Çocuk Bayramı ne zaman? 23 Nisan. Haydi bakalım, ayları baştan sayalım: Ocak, şubat, mart, nisan, mayıs, haziran, temmuz, ağustos, eylül, ekim, kasım, aralık. Aylar geçerken neler olur, neler... İlkbaharda ağaçlar çiçek açar. Yazın hava çok sıcak olur. Sonbaharda yağmurlar başlar. Kışın kar yağar. İlkbahar, yaz, sonbahar, kış. İşte size dört mevsim. Mevsimler de birbirini izler.

Alkan İNAL

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Soruları, okuduğunuz metne göre cevaplayınız.
- Bir gün kaç saatten oluşur?
- Yeni bir gün ne zaman başlar?
- Haftanın günleri neler?
- Hangi mevsimi, niçin seversiniz? Duygu ve düşüncelerinizi yazınız. Yazınıza, konusuna uygun bir başlık yazınız. Yazınızı destekleyecek bir resim yapınız.

BÜYÜYÜNCE NE OLACAKSIN?

- Büyüyünce Ne Olacaksın?
- Size de aynı soruyu defalarca sormuşlardır:
  Büyünce ne olacaksın?

İlkokul yaşlarındayken bana bu soruyu sorduklarında sıkılırdım. Henüz ne olacağıma karar vermediğim için nasıl yanıtlayacağım, bilemezdim. Sınıfın çoğunluğu “doktor" ya da "mühendis” dediği için, bunlardan birini söylemezdim. Daha azının verdiği “pilot" cevabıyla geçiştirirdim bu soruyu.

Sonraları kimseye söylemesem de belki baba mesleği olduğu için "öğretmen" olmak istedim. Ancak, dördüncü sınıfta okuma fırsatı bulduğum bazı kitap ve ansiklopediler beni o kadar etkiledi ki o dönemde kararımı verdim. Ben bilim adamı" olacaktım. Ancak bilim adamı nasıl olunur, onu da bilmiyordum. Sonraki zamanlarda amele, elektrik mühendisi, bilgisayar mühendisi, marangoz, astronom, tiyatrocu, dalgıç, fizikçi, mağaracı, mucit, matematikçi, ressam gibi birçok şey olmak istedim.

Bu saydıklarımın bir kısmını şu anda meslek olarak yapıyorum. Bazılarına ait diplomam var. Mesleğim sorulduğunda, birçok meslek saymak bana gizli bir zevk veriyor. Sanırım benim en çok sevdiğim meslek "yeni bir şeyler öğrenmek." Anlıyorum ki, öteki mesleklerde edindiğim deneyimler, yaptığım iş olan öğretmenlikte çok işe yarıyor. Oğlumun her ay farklı bir şey olma isteğiyle bana gelmesi çok hoşuma gidiyor. Önce bilgisayar mühendisi daha sonra ekonomist olmak istedi. Bir ara film yönetmenliğine karar verdi. Şu anda olmak istediği şeylerin ne olduğunu ben de bilmiyorum. Bence en önemli olan, ne ya da neler olduğu değil yaptığı iş ya da işleri severek isteyerek yapması. Başarının en önemli şartı bu.

Bir şey olmanız gerekmez, isterseniz birden çok şey de olabilirsiniz!

Selçuk CANBERK

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Herkesin bir mesleği vardır. Siz büyüyünce hangi mesleği yapmak istiyorsunuz? Neden?
- Çevrenizdeki insanların mesleklerini düşününüz.
- Bildiğiniz meslek adlarını yazınız.

RESİMLERİN DİLİ VAR

Aşağıdaki resimleri inceleyiniz. Resimde gördüklerinizi anlatınız.

MAVİ ÇAKAL

Hindistan'ın en uzak köşelerinden birinde, dağlardaki ormanlarda bir çakal yaşardı. Bir gün açlık öylesine canına tak etti ki, şehre inip şansını orada denemeye karar verdi.

Şehrin kapısında dört kafadar köpekle karşılaştı çakal. Köpekler çakalın kokusunu alıp kovalamaya başladılar. Ama bizim çakal da böylesi işlere alışkındı hani. Kuyruğunu bacaklarının arasına kıstırıp şehrin içine doğru koştu. Öyle hızlı koşuyordu ki, köpeklerden hiçbiri çakala yetişemedi.

Panik içinde koşan çakal bir ressamın bahçesinden geçerken boya teknesine düştü. Teknede o sırada tam da gök mavisi boyasını hazırlıyordu ressam. Tuvalinde gökyüzünün bulutlarını boyayabileceği güzel bir mavi renk bulmaya çalışıyordu.

Çakal zar zor bu tenekeden çıktığında tepeden tırnağa mavi renge bürünmüştü. Sokağa çıkınca yine köpeklerle karşılaştı, ama bu kez köpeklerin davranışı değişmişti. Önünde saygıyla eğildiler, en güzel etleri ona ikram edebilmek için birbirleriyle yarıştılar, çünkü köpekler onu Himalayaların köpek tanrısı Mavi Köpek sanmışlardı.

Bu durum bizim kurnaz çakalın öyle hoşuna gitti, öyle hoşuna gitti ki, ormanda bütün hayvanlar üzerinde krallığını ilan etmek istedi. Ormana geri dönüp hayvanla etrafında toplayarak onlara şöyle dedi:

"Ben Himalaya dağlarının doruklarından size krallık etmek için geldim. Her birinizin bana itaat etmesi lazım. Ben hayvanlar dünyasının kutsal kralıyım.

Aslan, kaplan, puma ve kurt sürünerek mavi çakala yaklaştılar, onun krallığını kabul ettiklerini gösterdiler. Çakal, aslanı kendine bakan yaptı. Kaplanı kapısına muhafız koydu, puma yiyeceklerin koruyucusu oldu, kurt ise elçi olarak seçildi. Çakal kendi soyundan olan diğer çakallara ise hiç yüz vermedi, onlarla bütün ilişkisini kesti.

Daha sonraki aylar boyunca çakal tembellik etmekten başka bir şey yapmadı. Aslanın yakaladığı avlan diğer hayvanlar arasında çakal paylaştırdı. En güzel lokmaları hep kendine ayırdı. Hayat böyle güzel güzel devam ederken bir gece çakal uzaklardan başka çakalların ulamalarına uyandı. Uykudan daha tam uyanmadan o da ulamaya başladı.

Ama aslan, kaplan, puma ve kurt bu ulamadan, başlarına kral yaptıkları bu hayvanın mavi kürkünün altında sıradan bir çakal olduğunu derhal anladılar. Bütün orman halkı kendilerini aldatan çakalın peşine düştü. O ise, canını dişine takmış koşuyordu. Elbette koşacaktı, pabuç pahalıydı, aldatılan bu hayvanların ne yapacağı belli olmazdı. Sonunda çakal ormandan uzaklaştı. Ormanın son ağaçları da geride kaldığında, iyice ıslanan çakalın mavi rengi de kaybolmuştu.

İşte şimdi yine sıradan bir çakal.

Hint Masalı

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Çakal neden maviye boyandı?
- Ormandaki hayvanlara kendini nasıl tanıttı?
- Çakalın gerçek kimliği nasıl ortaya çıktı ve ne oldu?
- Çakal önder ve örnek olabilecek niteliklerde bir kral mıydı?
- Çakal ancak mavi renge büründükten sonra saygı görmüş, hem de ne saygı. Çakalın öteki çakallar gibi ulaması niye oluyor? Bu bir rastlantı mı? Sıradan bir çakala dönüşmesi neyi ifade ediyor?
- Masalımız alegorik, bu alegorik yanını çıkartalım.
- Hayatla, bizimle ne ilintisi var?

ÖĞRENELİM:

- **Alegori:** Bir fikrin, davranışın eylemin, duygunun, bir kavramın ya da bir nesnenin simgelerle, sembollerle ifade edilmesi.

SERBEST OKUMA

İLKBAHAR

Yılın dört mevsimi vardır. Dört mevsim, yılın dört güzel kızıdır. Dört mevsim, anaları yılın dört nazlı kızıdır. Yılın kızları mevsimlerin en büyüğü, en yaşlısı, ancak en güzeli ilkbahardır.

Dünyada ilk ağacın bir dalında ilkbaharın açtığı anda doğan ilkbahar mevsimi, adını ondan aldı. İlkbaharın annesi yıl, ilk kızının doğmasından sonra pek adların bulunmaması nedeniyle karşıdaki dalda gözüne ilişen ilkbaharı o kadar sevdi ki, ilk kızının adının ilkbahar olmasını kararlaştırdı. Daha sonraları, kimileri ilkbahara kısa adı olan bahar ile de hitap etti. Zira yılın ikinci kızı yaz dünyaya geldiğinde, ilkbahara çok benzediğinden mi neden olacak kim bilir, onları karıştırmamak için ilkbahara ilkyaz da devenler oldu. İşte ilkbaharı bahar ya da ilkyaz olarak adlandıranların olduğunu duyarsanız, şaşmayın. Bu aslında bir mevsimin, ilk mevsimin adı olduğunu bilin.

İlkbahar dünya döndükçe hep harekette olan bir mevsimdir. Her uğradığı yerde doğanın canlanmasını sağlar. Gel gelelim bazen kışın aldatıcı sıcak günleri doğadakileri de aldatabilir. İşte bu aldatmacaya kananlar, aldanmış olur. Dönen soğuklar karşısında solup giderler.

Mevsimlerin ilki olan ilkbaharın habercisi vardır. Bu haberci kendini göstermeden kimse ilkbahar geldi sanmasın.

Kardelen ilkbaharın ne zaman geleceğini en iyi bilenlerdendir. Kardelen göründüğü andan itibaren doğa rahatlayabilir. O, ilkyazın habercisidir çünkü!

Mevsimlerin uğradığı yerlerde, bir mevsimden fazlasına ver olmaz.

Her bölgede bir mevsimlik yer vardır sadece. Bundandır mevsimlerden biri gitmeden, diğeri gelemez. Önceki mevsimle yeni gelenin arasında bazen çekişmeli bir gidiş geliş olur. Ara sıra ilkbaharın gelişinde de olduğu gibi!

İlkbahar gelmek üzereyken böylesi çekişmeli anlar belirdiğinde havalar gâh kıştır, gâh ilkbahar. Bir anda kış olur, bir anda ilkbahar. Bu çekişme bazen o kadar uzun sürer ki, aldananlar olur, yananlar olur. Ama sıcaktan değil, soğuklardan yananlar olur. Kardeleni görmeden, bahar açanlar olur "İlkbahar geldi," diyerek. Sonra bir bakarlar ki, onlar da aldanmışlar, yanılmışlar

Hepsinin arasında tek aldanmayan ilkbahardır. O, ne zaman geleceğini en iyi bilen taraftır. Hatta kardelene "Kalk git, geleceğimin haberini ver!" emrini bile ne zaman vereceğini en iyi bilen ilkbahar, doğayı ne zaman sevindireceğini iyi bilir üstelik.

İlkbaharın habercisi kardelen yanı sıra, bir başka haberci de ilkbahar güneşidir. Pek doğal güneş, bir güneştir. Tek güneştir. Ancak güneşin de mevsimlere göre ısıtma biçimi ve usulü vardır. İlkbaharın güneşi öteki dört mevsimin güneşinden farklıdır. İşin saçması başkadır onun, ısıtması da başka Güneş ısısının okşamasını sezen dallarsa bir anda bahar dolar, ilkbahara hoş geldi diyerek. Her taraf rengârenk olur. Her taraf her renkten baharla dolar.

Sadece bu mu? Hayır. Daha güneye göçen kuşların tekrar dönüşleri yaşanır. Onlar birer birer geri dönerler. Dahası, gittikleri yerlerden selam getirerek dönerler.

Kırlangıçlar, leylekler... Hepsi telaş içinde... Saçak altlarında, balkonlarda kırlangıçların, ağaçlarda, bacalarda leyleklerin yuva kurdukları izlenir. "Demek gerçekten ilkbahar gelmiş." dedirten bu yuvalar, yavru kuşlara sıcak, sımsıcak barınak olmaya hazırlanırlar...

Ya çayırlar... Yeşeren çayırlar... Zıplayan, meleyen kuzularla dolan çayırlar, yaylalar...

Kiraz mı? Evet, kiraz! Bu ilkbaharın içinde bulunduğumuzu kanıtlar biraz...

İlkbahar, doğaya sevinç neşe getirir. Bu sevinç, bu neşe artıkça, ilkbaharın sevinci de artar, neşesi de... Her tarafı çiçekler süsler...

Her taraf cıvıl cıvıl olur kuş sesleriyle... Şırıl şırıl akmaya başlar dereler, çaylar... Kaynakların canlı canlı kaynamalarıyla doğada seslerden bir orkestra oluşur... Bir ilkbahar orkestrası... En iyi, en hoş besteleri çalan bir orkestra... Yönetmense ilkbahar! Mevsimlerin en neşelisi, en sevinçlisi yani! Mevsimlerin ilki, en büyüğü. Ancak her zaman en genç olanı, en genç kalanı! Kısacası mevsimlerin ilkbahar adında olanı!

Avni ENGÜLLÜ

Aşağıdaki metinde boş bırakılan yerleri kendi düşüncenize göre tamamlayınız. Yazıyı yazarken bitişik eğik el yazısını kullanınız.

GÜZEL HABER

Öğretmenleri gülümseyerek sınıfa girdi. Öğrencilerine:

.....

.....

.....

Bu güzel habere herkes çok sevindi. Uzun zamandır bu haberi bekliyorlardı. Çok çalışmışlar ve hak etmişlerdi. Öğrencilerden parmağını kaldırdı. Söz hakkı aldıktan sonra: .....

.....

.....

Başka bir öğrenci: .....

.....

.....

Sınıfta büyük bir alkış koptu. O gün sınıftaki herkesin yüzü bir başka gülüyordu.

Aşağıdaki şiiri vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okuyunuz!

BİZİM BAYRAMIMIZ

Bu gelen bizim bayram.
Yükseldi bak ünümüz,
Yirmi üç Nisan bizim
En şerefli günümüz.

Al bayrağı açalım,
Gel gidelim törene
Bin teşekkür bizlere,
Bu günleri verene.

Bizim için harcanan
Boşa gitmez bu emek
Çünkü her Türk çocuğu
Yirmi üç Nisan demek.

İ. Hakkı SUNAT

SEVGİ BAYRAMI

Öğretmenimiz her zamanki güler yüzüyle söze başladı.

- Sevgili çocuklar, yarın çocuk bayramı. Yalnız bizim değil, bütün dünya çocuklarının bayramı da diyebiliriz.

Güzel yurdumuz düşmanlar tarafından işgal edilmişti. Atatürk yurdu kurtarmak için Samsun'a çıktı. Anadolu'yu dolaştı. İçinde bulunduğumuz durumu anlattı. 23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı. Böylece egemenlik milletin oldu. Her alanda devrimler yapıldı.

Bu bayramı coşkuyla kutlamalıyız. Ülkemize gelen diğer ülkelerin çocuklarını sevinçle kucaklamalıyız. Dünya barışının sağlanması için savaşa hayır demeliyiz. Atatürk'ü örnek almalıyız. Çünkü O "Yurtta barış, dünyada barış." sözüyle hep barışı savundu. 23 Nisanı sizlere Atatürk armağan etti. Borcumuzu onun ilkelerinden yürüyerek ödeyebiliriz, dedi.

Hasan KARAKUŞ

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Metinde ***ne***yin önemi anlatılıyor?
- Türkiye Büyük Millet Meclisi ***ne zaman*** ve ***nerede*** açıldı?
- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ***kim***lere armağan edilmiş bir bayramdır?
- Bu bayramı ***nasıl*** kutlamalıyız?

YAZI YAZALIM

Bugünün anlamını anlatacak, bir hikâye yazmaya çalışınız. Hikâyenin başlığı **"23 Nisan ve Ben"** olsun. Hikâyenizde 23 Nisan günü okulunuzda veya katıldığınız Çocuk Şenliğinde neleryaptığınızı, neler yaşadığınızı anlatınız.

23 Nisan Çocuk Festivali için Afiş Hazırlama:

Afiş, bir şeyi tanıtmak, herkese duyurabilmek için hazırlanmış, kalabalıkların görebileceği yerlere asılmış, genellikle resimli duvar duyurusudur. Afişler; festival, seminer, tiyatro, sinema, sergi, spor gibi kültürel etkinlikleri tanıtıp duyurmak için yapılan afişlerdir. Afiş çeşitleri kapsamlı ve amaca yönelik olmalıdır.

HOROZ İLE İNCİ

Horozun biri bir gün inci bulur;
Alıp onu kuyumcuya doğrulur.
Kuyumcu ne istediğini sorar.
O da der ki: "Bu galiba mücevher;
Al da bunu bana biraz darı ver:
O benim daha çok işime yarar."

Bir cahile bir kitap miras kalır;
Cahil de hemen bu kitabı alır;
Yol üstündeki kitapçıya uğrar;
Der ki: "Bu kitabı vereyim sana,
Yerine sen üç beş kuruş ver bana;
O benim daha çok işime yarar."

La Fontaine

ETKİNLİK

Şiir üzerine söyleşelim:

• Kitap insanın hayat arkadaşıdır. Durum böyleyken, kitap senin arkadaşındır. İyi ve sadık dostundur. Her zaman yardımına koşar. Pek doğal yardım aramasını bilirsen, senin anlayacağın kitap okumasını istersen, insan ne biliyorsa hepsi kitaptadır. Yaşadığı sevinçleri, acıları, kinleri, dostlukları da ordadır.

• Kitap okumak hayatı okumak demektir. Bu hayat boyunca sürer.

• Yukarıda sunulan şiirden bunu en iyi biçimde anlayabilirsiniz.

Cahilin kitapla arası açık olduğu için hayatta acıklı ve gülünç duruma düşmüş. Değil mi, kitap okumayanlara cahil denir. Cahilliğin kökünü kazımak istiyorsanız kitap okuyun, çünkü kitap okuyan bir çocuk düşünen bir çocuktur.

Biraz Da Siz Düşünün Siz Yazın:

Sevgili çocuklar, kitapla ilgili ilginç başlıklar bulun ve şiir ya da düzyazı yoluyla yazmaya çalışın.

“Kitap okumak hayatı okumak demektir.” Cümlesini açıklayınız.

ETKİNLİK

Aşağıdaki etkinliklerden birini seçerek öğrencilerden şiir yazmalarını isteyiniz. Yazılan şiirler bestelenerek şarkı gibi okunabilir. Beğenilen besteler eşliğinde dans edilebilir.

a. Öğrenciler, bahçeye çıkarılarak onlardan çevrelerinde gördüklerine ilişkin şiir yazmaları istenir. Şiirin ilk bölümünde dışarıda gördüklerini tanımlamaya, ikinci bölümünde kendileri için önemli olan herhangi bir varlığı (ağaç, çiçek, böcek, güneş vb.) seçip onun hakkında yazmaya, üçüncü bölümünde dışarıdaki renkleri, sesleri, kokuları, tatları tanımlamaya son olarak da konuyla ilgili duygularını yazmaya yönlendirilebilir.

b. Öğrencilerin evlerinden kartpostallar getirmeleri istenir. Sınıfta bir kartpostal dosyası oluşturulur. Bu dosyadan seçilen resimlerle ilgili onlara şiirler yazdırılır.

c. Sınıf ortamında sözsüz müzik dinletilerek “Şimdi nasıl bir yerdesiniz? Etrafınızda neler, kimler var? Kendinizi nasıl hissediyorsunuz?” gibi sorularla öğrencilerin hayal kurmaları sağlanır. Onlardan kurdukları bu hayali, şiir olarak yazmaları istenir.

Şiirler değerlendirilirken etkili ve heyecanlı anlatımı olan şiirlerin hangileri olduğu sorulabilir. Beste ve danslar değerlendirilirken özgünlüğe dikkat edilir.

BİLGİ KUTUSU

Günümüzde bilgisayardan, cep telefonundan ve internetten çok yararlanıyoruz. Örneğin araştırma yapıyoruz. Kodlama öğreniyor, eğitici oyunlar oynayabiliyoruz. İnternetin yararları yanında zararları da vardır. Oyun bağımlılığı yaratabilir. Zararlı sitelere girip tehlikeli durumlarla karşılaşabiliriz. Bu nedenle okulda öğretmenlerin, evde büyüklerin denetiminde interneti kullanmalıyız. Biliyor musunuz? Ekran karşısında fazla zaman geçirmek sağlık açısından da zararlıdır. Bilgisayar ve internet dışında birçok yararlı uğraşlar vardır. Yeteneğimizi keşfetmek için müzik aleti çalabilir, spor ya da resim yapabiliriz. Arkadaşlarımızla oyun bahçelerinde oynayabiliriz. Böylece bilgisayar bağımlısı olmayız. Teknolojiden bilinçli yararlanmalıyız.

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Bilgi kutusundan neler öğrenebiliriz?
- Nedir bu internet denen şey? Araştırınız.
- Çocuklar teknolojiden nasıl bilinçli bir şekilde yararlanabilir?

ETKİNLİK

- Bilgisayar oyunları olumlu ve olumsuz yönlerini sayınız.
- Oyun oynarken nelere dikkat etmeliyiz?
- En çok hangi oyunları oynamayı seviyorsunuz?

Öğretmen, yukarıdaki soruları sorarak öğrencileri oyun oynama önemine onları yönlendirir. Daha sonra Öğretmen geleneksel oyunlardan fotoğraflar getirir, öğrencileri gruplara ayırır. Gruplara birer fotoğraf verilir ve grup üyelerinin fotoğrafları bakmalarını ve oyun hakkında daha fazla bilgi edindikten sonra, bu oyunların nasıl oynandığını anlatmaları gerekir. Daha sonra sınıfta her birlikte grup üyelerinin hazırlamış oldukları oyunlar oynanır.

DOĞANIN OYUNCAKLARI

Galiba annemden, babamdan, anneannemden ve dedemden en çok duyduğum soru şu: "Şenliiiiik, bunların burada ne işi vaaaar?" Sokaktan topladığım şeyleri eve getirmeye bayılıyorum. Taşlar, yapraklar, sopalar… Bir parkta beş dakika dolaşsam kendime bir kucak dolusu macera malzemesi bulabiliyorum. En çok da sopaları, çalı çırpıları ve ağaç kabuklarını seviyorum. Bir dal parçasını bir kalem gibi kullanıp onunla toprağa resim çizebiliyorum. Küçük bir sopayı havaya atıp daha büyük bir sopayla ona vurarak çelik çomak oynayabiliyorum. Sopaları yere dizerek harika resimler yapabiliyorum. Çalı çırpıları yan yana dizdiğimde kaleler, evler yapabiliyor hatta hayalî şehirler kurabiliyorum.

Yapraklarla yaprak baskısı, taşlarla taş boyama yapıyorum. Tüm bu oyuncakları toplayabilmek için parkta yarım saat geçirmem yeterli oluyor. Sonra onları odama getirip oynuyorum ve işte tam o sırada kapıdan içeri biri giriyor.

-Şenliiiiiiiik, bunların burada ne işi vaaar?

GÖREV: Dışarıya çıktığında kendine doğadan oyuncaklar topla ve sen de taşla, sopayla, yapraklarla, kozalaklarla oyunlar kur. Oyunları oynamak ve sanat etkinliklerini yapmak için parklardan ya da orman, kır gibi yerlerden tohum, yaprak, dal parçası, taş gibi malzemeler toplayabilirsin.

GÖKGÜRÜLTÜSÜ, ŞİMŞEK VE YILDIRIM

Bulutlar kavga etmiş,
Şimşek ışıklar saçmış,
Gök gürültüsü gürlemiş,
Yıldırım yere çarpmış.

Bir varmış, bir yokmuş, evvel zaman içinde, kalbur saman içinde gökyüzü ülkesinde mutlu bulutlar varmış. O kadar iyi geçinirlermiş ki, en ufak bir kavgalarını duyan olmamış, kimse kimsenin hakkını istemez, hepsi birbirlerine yardım edermiş. Ancak bu mutlu tablo çok uzun sürmemiş, başka bir ülkeden gelen kara bulut ortalığı karıştırmaya başlamış.

Günlerden bir gün bulutlar aralarında kavgaya tutuşmuşlar. Biri, gökyüzünün o köşesinde ben duracağım diyormuş, öbürü olmaz öyle şey orası benim yerim diye diretiyormuş. Bir ara kavga o kadar şiddetlenmiş ki, kocaman parlak bir ışık çıkmış ortaya. Bulutlar bile korkmuşlar bu ışıktan. Bir tanesi hemen geri kaçmış, öbürü de onun arkasına saklanmış. Ortaya çıkan bu ışığın adı şimşekmiş.

Şimşek "oley" diye bağırıyor, hemen arkasından bulutların arasında bir ışık oluşuyormuş. Şimşek böyle kendi kendine eğlenirken çok büyük bir gürültü duyulmuş. Sanki bulutlar ülkesinde dağlardan aşağıya bir şeyler yuvarlanıyor gibiymiş. Bulutlar, birbirlerine sarılmışlar korkuyla. O sırada bu gürültünün aslında bir buluttan geldiğini anlamışlar. Şimdiye kadar kendi ülkelerinde görmedikleri bir bulutmuş bu. Şimşek çakınca,

hemen arkasından o geliyor ve kahkahalar atıyormuş. Kahkahaları o kadar yüksekmiş ki, bizimkilerin çok korkmuş…

Şimşek çakmış, gök gürültüsü gülmüş, şimşek çakmış, gök gürültüsü gülmüş, bizim bulutlar korkudan kaçacak yer arıyorlarmış. Tam o sırada gök gürültüsü ve şimşek birbirleriyle kavgaya tutuşmuşlar. Bu seferde, yeryüzüne doğru kocaman bir ışık uzanmış. Toprağın üstüne düşmüş. Bulutlar böylece yıldırımla da tanışmışlar. Gök gürültüsü kahkahasını kesmiş, şimşek etrafa ışık vermekten vazgeçmiş. Yıldırım ise ortalıktan kaybolmuş. Mutlu bulutlar neler olduğunu anlamaya çalışırken, kara bulut gelip aralarına girmiş: "Siz kavga ettikçe ben hep burada olacağım, ondan sonra şimşek gelecek, sonra gök gürültüsü gülecek, ondan sonra yıldırım yeryüzüne düşecek demiş. Mutlu bulutlar buna çok üzülmüşler. Her zaman kavga etmeseler de, arada bir kavgaya tutuşuyorlarmış. İşte biz o zamanlarda önce gökyüzündeki ışığı görüyoruz, şimşek çaktı diyoruz, sonra gök gürültüsü kocaman bir kahkaha atıyor, ardından yıldırım yeryüzüne düşüyor.

Duyduğumuza göre mutlu bulutlar birbirleriyle çok iyi geçinmeye çalışıyorlarmış. Arada bir kavgaya tutuştuklarında ise bu kavgayı çok büyütmeden hemen çözüyorlarmış. Mutlu bulut olmanın birinci şartı da buymuş zaten.

Gökyüzü Masalları

OYUN OYNAYALIM

DUYGULARIN DANSI

Duygu kartları değişik şekillerde yerlere konulur. Hangilerinin ters hangilerinin düz konulduğu sorulur. Tüm kartların ters olması gerektiği hatırlatılır. Müzik açılarak çocukların sınıf içinde birbirlerine dokunmadan serbest dolaşmaları, müzik durduğunda her bir çocuğun bir duygu kartı üzerinde durması sonra kartı düz çevirip duyguya göre yüzlerine o ifadeyi vermeleri ve söylenen cümleyi tamamlamaları istenir (……için mutluyum, ….. için üzgünüm, ……. için kızgınım,…… için şaşkınım, ……. için korkuyorum).

ÖN HAZIRLIK

- Sınıfınızdan birkaç öğrenciye sınıftaki arkadaşlarından birini belirleyip isim vermeden belirgin özelliklerini anlatmalarını isteyiniz. Diğer öğrencilere de bu öğrencinin kim olacağını buldurunuz.
- Öğrencilerinize aşağıdaki çalışmaları yaptırabilirsiniz:
- Beğendiğiniz bir yönünüzü anlatınız.
- Kendinize örnek aldığınız bir kişinin en beğendiğiniz yönünü anlatınız (Her insanın farklı özellikleri ve yeteneklere sahip olduğunu vurgulayınız).

ÜÇ ANNENİN ÜÇ OĞLU

Bir orman köyünde üç kadın, bir kuyuya suya gitmişler. Çeşmelerin suyu iyi değilmiş. Onun için bir çamın dibindeki kuyudan çekerlermiş sularını. Birinci kadın, kovayı derin kuyudan güçlükle çekiyormuş. Bir yandan da arkadaşlarına oğlunu övüyormuş.

– Benim oğlum çok güçlüdür Bu köyde bileğini büken çıkamaz. Komşu köylerde de onun kadar güçlüsü yoktur.

İkinci kadın ondan geri kalmamış. Oturduğu yerden o da konuşmaya başlamış.

– Benim oğlum bülbül gibi şakır. Bir şarkı söylemeye başladı mı herkes onu dinler.

Üçüncü kadın, hiç konuşmuyormuş. Sadece dinliyormuş. Az ötede de kadınların su doldurup çekilmelerini bekleyen bir dede varmış. Kadınların konuşmalarını dinliyormuş.

Birinci kadın, üçüncü kadının suskunluğunu bozmak istemiş:

– Komşucuğum sen de anlatsana oğlunu.

– Ne anlatayım? Anlatacak bir şeyim yok benim, demiş üçüncü kadın.

Üçü de su kovalarını doldurup yola koyulmuşlar. İçi su dolu, kalın, bakır kovaları güçlükle taşıyorlarmış.

Tam da yaşlı adamın yanına geldiklerinde, karşılarına üçünün de oğulları çıkmış.

Birincinin oğlu, anneciğinin yanında hoplayarak zıplayarak koşuyormuş. İkincisininki de şarkılar söyleyip duruyormuş. Üçüncü oğul ise, hemen annesinin elindeki kovayı almış.

Birinci kadın ile ikinci kadın, gururla ihtiyara sormuşlar:

– Amca, bizim oğullarımızı gördün mü? Ne diyeceksin oğullarımız için?

İhtiyar, sağ elini alnına götürür. Başını kaldırarak:

– Neredeler?... Demiş. Ben burada sadece bir delikanlı görüyorum...

Bekir ÖZCAN- Halil GÜNGÖR

DÜŞÜNELİM - CEVAPLAYALIM

- Birinci kadın oğlunu kime benzetmiş olabilir?
- İkinci kadın oğlunun hangi özelliklerini övmüş olabilir?
- Sizce üçüncü kadın, ne söyledi?
- Sizce ihtiyar ne söylemiş olabilir?

ARAŞTIRALIM

- Büyüklerinize, ailenize nasıl bir yardımınız olabilir?
- Birine yardım ettiğinizde neler hissediyorsunuz? Anlatınız.
- Yurdunuzda bulunan yardım kuruluşlarının adlarını büyüklerinize sorarak araştırınız.

ETKİNLİK

- Size yapılan bir yardımı yazınız.

ÖĞRENELİM

- Öğrencilerin zaman, mekân, şahıs ve olay unsurlarını belirleyerek hikâyenin serim, düğüm ve çözüm bölümlerinin taslağını oluşturmaları sağlanır. Öğrencilerin yazım kılavuzundan yararlanmaları ve yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları teşvik edilir. Duyulardan hareketle yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

OYUN OYNAYALIM

Ailemizde, akrabalarımızda, komşularımızda, okulumuzda yardıma ihtiyaç duyan insanlar olabilir. Kardeşimize anlamadığı konuları anlatarak yardımcı olabiliriz. Hastalarımızı ziyaret ederek ihtiyaçlarını giderebiliriz. İhtiyaç duyduklarında komşularımıza yardım edebiliriz. Aynı şekilde onlar da yardıma ihtiyacımız olduğunda bize yardım ederler. Yakın çevremizdeki ihtiyaç duyan yaşlıların eşyalarını taşımaya yardımcı olabiliriz. Özel gereksinimli bireylere, hamile ve yaşlılara ihtiyaç duyduklarında yardım etmeliyiz.

Yardım ettim! Tüm öğrencilere bir daire oluşturmaları istenir. Her öğrenci diğer bir öğrenciye nasıl yardımcı olduğuna dair örnekler vermeleri istenir, örneğin: Geçen hafta arkadaşımın çantasını taşımaya yardım ettim; Arkadaşımla birlikte temiz kıyafetlerini Kızılhaç'a götürmesinde yardım ettim; Kardeşimin spor ayakkabılarını bağlamasına yardım ettim; Hasta arkadaşımı ziyaret ettim ve onunla konuştum, vb.

- Çocuklar yardıma ihtiyaç duyanlara nasıl davranmalıdır?
- Kızılay, Yeşilay ve Kızılhaç'ın önemi ile ilgili videolar izletilir.
- Ayrıca yurdumuzda görev yapan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma İçin Bazı Sivil Toplum Kuruluşları ve Dernekler hakkında bilgi sunulabilir.

ORMAN

Tohumlar fidana
Fidanlar ağaca
Ağaçlar ormana
Dönmeli yurdumda.
Yuvadır kuşlara
Örtüdür toprağa
Can verir doğaya
Ormanlar yurdumda.
Bir tek dal kırmadan
Ormansız kalmadan
Her insan bir fidan
Dikmeli yurdumda.
Yuvadır kuşlara
Örtüdür toprağa
Can verir doğaya
Ormanlar yurdumda.

DÜŞÜNELİM – CEVAPLAYALIM

- Ormanlarımızı neden ve nasıl korumalıyız.
- Yeşil alanların ve ormanların gittikçe azalması hayatımızı nasıl etkiler?

TATİL

Boş geçmedi emekler,
Gerçekleşti dilekler.
Uçun şimdi böcekler,
Hoş kokuyor çiçekler.

Öğretmenim ders verdi,
Doğru yolu gösterdi.
Gönül gezmek isterdi,
Okul tatile girdi.

Mevlüt Kaplan

TATİLDE NELER YAPACAĞIM

Yazılı ve sözlü anlatım.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

İÇİNDEKİLER

DİNLEME VE KONUŞMA

OKULUM KAPILARINI BİZLERE AÇTI.....5
OKULUM BEN GELDİM.....6
OKULUM.....7
KİTAP.....8
SORUMLULUK.....9
CANI SIKILAN ÇOCUK.....10
YURT SEVGİSİ.....11
GELECEK BİZİZ.....12
TANIŞMANIN ÖYKÜSÜ.....13
SELAMLAŞMA.....14
BEN KİMİM.....16
BEN ÇOCUĞUM.....17
OKUL HEYECANIM.....18
TEMİZLİK.....19
VÜCUDUMUZU TANIYALIM.....20
SINIFIM.....21
BEYAZ BULUT.....22
HOŞLANDIKLARIM.....23
EŞLEŞTİRELİM.....24
OYUN OYNAYALIM.....26
YENİ KIRMIZI TOPUM.....27
DAĞINIK ÇOCUK.....28
YA TUTARSA.....30
BAHÇIVAN.....32
DOĞRU ARKADAŞ.....33
RESİMLERİN DİLİ VAR.....35
DÜŞÜNDÜĞÜM TREN.....36
TEMBEL TAVŞAN.....37
SİHİRLİ SÖZCÜKLER.....39
SES (HARF) BİLGİSİ.....40
HECE.....41
SÖZCÜK (KELİME) BİLGİSİ.....42
AĞUSTOSBÖCEĞİ VE KARINCA.....43
BİZ ÇOCUKLAR.....44
KIŞ MEVSİMİ.....45
ALFABENİN ÖYKÜSÜ.....46

ALFABEMİZİ ÖĞRENELİM

BİTİŞİK EĞİK EL YAZISI HARFLERİ.....47
E e.....48
L l.....51
A a.....52
K k.....54
İ i.....56
N n.....58
O o.....61
M m.....62
U u.....63
T t.....64
Ü ü.....65
Y y.....66
EĞLENELİM.....67
YAZALIM.....68
Ö ö.....69
R r.....70
I ı.....71
D d.....72
S s.....73
B b.....74
EĞLENELİM - KELİME TÜRETME.....75
YAZALIM.....76
Z z.....77
Ç ç.....78
G g.....79
Ş ş.....80
C c.....81
P p.....82
EĞLENELİM - RESİM ÇİZİYORUM.....83
YAZALIM.....84
H h.....85
V v.....86
Ğ ğ.....87
F f.....88
J j.....89
EĞLENELİM-YAZALIM.....90
RESİMLİ BULMACA.....91

EDEBİYAT,
ANLATIM VE YARATICILIK
MEDYA KÜLTÜRÜ VE MEDYA OKURYAZARLIĞI

KAR TANESİNİN HİKÂYESİ.....92
CÜMLE BİLGİSİ.....93
OLUMLU CÜMLE - OLUMSUZ CÜMLE.....94
SORU CÜMLESİ.....95
GÜVERCİN İLE KARINCA.....96
OKUMAYI SEVEN KARINCA.....97
KARGA İLE TİLKİ.....98
KAYBOLAN MURAT.....99
ASLANIN SARAYI.....101
BENİM ADIM SELEN.....103
BARIŞA GİDEN YOL.....105
ÇALIŞMAK.....107
MEVSİMLERDE BİRBİRİNİ İZLER.....108
BÜYÜYÜNCE NE OLACAKSIN?.....109
RESİMLERİN DİLİ VAR.....110
MAVİ ÇAKAL.....111
İLKBAHAR.....113
GÜZEL HABER.....115
BİZİM BAYRAMIMIZ.....116
SEVGİ BAYRAMI.....117
HOROZ İLE İNCİ.....118
BİLGİ KUTUSU.....120
DOĞANIN OYUNCAKLARI.....121
GÖKGÜRÜLTÜSÜ, ŞİMŞEK VE YILDIRIM.....122
ÜÇ ANNENİN ÜÇ OĞLU.....124
ORMAN.....126
TATİL.....127
TATİLDE NELER YAPACAĞIM.....128
İÇİNDEKİLER.....130